

GÜMNAASIUMI VÕÕRKEELTE AINEKAVA**SISUKORD****1. ÜLDOSA Ainevaldkond „Võõrkeeled“**

1.1.Võõrkeeltepädevus	lk 3
1.2.Ainevaldkonna õppeained	lk 3
1.3.Ainevaldkonna traditsioonid	lk 6
1.4.Ainevaldkonna kirjeldus	lk 6
1.5.Üldpädevuste kujundamine ainevaldkonna õppeainetes	lk 7
1.6.Lõiming	lk 7
1.6.1. Lõiming teiste valdkonnapädevuste ja ainevaldkondadega	lk 8
1.6.2. Läbivad teemad	lk 8
1.7 Õppetegevused	lk 8

2. AINEKAVA INGLISE KEEL (A – keel)

2.1. Üldalused	lk 10
2.1.1. Õppe – ja kasvatuseesmärgid	lk 10
2.1.2. Õppeaine kirjeldus	lk 10
2.1.3. Üldised õpitulemused kooliastmeti	lk 11
2.1.4. Füüsiline õpikeskkond	lk 12
2.1.5. Hindamine	lk 12

3. AINEKAVA SAKSA KEEL (B – keel)

3.1. Üldalused	lk 13
3.1.1. Õppe – ja kasvatuseesmärgid	lk 13
3.1.2. Õppeaine kirjeldus	lk 13
3.1.3. Üldised õpitulemused kooliastmeti	lk 14
3.1.4. Füüsiline õpikeskkond	lk 15
3.1.5. Hindamine	lk 15

4. AINEKAVA VENE KEEL (B – keel)

4.1. Üldalused	lk 16
4.1.1. Õppe – ja kasvatuseesmärgid	lk 16
4.1.2. Õppeaine kirjeldus	lk 16
4.1.3. Üldised õpitulemused kooliastmeti	lk 17
4.1.4. Füüsiline õpikeskkond	lk 18
4.1.5. Hindamine	lk 18

5. AINEKAVA SAKSA KEEL (C – keel)

5.1. Üldalused	lk 19
5.1.1. Õppe – ja kasvatusesmärgid	lk 19
5.1.2. Õppeaine kirjeldus	lk 19
5.1.3. Üldised õpitulemused kooliastmeti	lk 19
5.1.4. Füüsiline õpikeskkond	lk 20
5.1.5. Hindamine	lk 20

LISA 1

1. 4. klassi ainekava – inglise keel	lk 22
1.1. Õppetegevused	lk 22
1.2. Õppesisu	lk 22
1.3. Õpitulemused	lk 23

LISA 2

2. 7. klassi ainekava – inglise keel	lk 29
2.1. Õppetegevused	lk 29
2.2. Õppesisu	lk 29
2.3. Õpitulemused	lk 30

LISA 3

3. 7. klassi ainekava – saksa keel	lk 35
3.1. Õppetegevused	lk 35
3.2. Õppesisu	lk 35
3.3. Õppetegevused	lk 36

LISA 4

4. 7. klassi ainekava – vene keel	lk 40
4.1. Õppetegevused	lk 40
4.2. Õppesisu	lk 40
4.3. Õpitulemused	lk 41

1. ÜLDOSA Ainevaldkond „Võõrkeeled” (gümnaasium)

1.1. Võõrkeeltepädevus

Valdkonnapädevus on suutlikkus mõista ja tõlgendada võõrkeeles esitatut, suhelda eesmärgipäraselt nii kõnes kui ka kirjas, järgides vastavaid kultuuritavasid; mõista ja väärtustada erinevaid kultuure, oma ning teiste kultuuride sarnasusi ja erinevusi.

Põlva ühisgümnaasiumi lõpetaja:

- 1) suhtleb eesmärgipäraselt nii kõnes kui ka kirjas, järgides vastavaid kultuuritavasid;
- 2) mõistab ja tõlgendab võõrkeeles esitatut;
- 3) on omandanud teadmisi erinevatest kultuuridest, mõistab kultuuride sarnasusi ja erinevusi ning väärtustab neid;
- 4) on võimeline jätkama õpinguid emakeelest erinevas keeles ning on konkurentsivõimeline tulevases tööelus;

1.2. Ainevaldkonna õppeained

Gümnaasiumis õpitakse vähemalt kahte võõrkeelt, mis valitakse järgmisest loetelust: inglise, saksa, vene. Keelepoliitiline eesmärk on saavutada gümnaasiumi lõpuks vähemalt kahe võõrkeele valdamine iseseisva keelekasutaja tasemel (B-tase).

B1- ja B2-keeleoskustasemega võõrkeeled valib kool. Võõrkeelerühmi moodustades arvestatakse õpilaste taset, soove ning kooli võimalusi. Gümnaasiumi õppekava kolmanda võõrkeelena õpetatakse õpilaste soove ja kooli võimalusi arvestades õpetada prantsuse, saksa, vene keelt. Kursused jagunevad kohustuslikeks ja valikkursusteks.

Kohustuslikud kursused on:

B1-keeleoskustasemega võõrkeel 5

B2-keeleoskustasemega võõrkeel 5

Valikkursused on:

B1-keeleoskustasemega võõrkeel 4

B2-keeleoskustasemega võõrkeel 2

Tunnijaotuskava gümnaasiumis Põlva ÜGs 2011/2012 õppeaasta

		Kohustuslikud ained									Valikained								
		10a	10b	10c	11a	11b	11c	12a	12b	12c	10a	10b	10c	11a	11b	11c	12a	12b	12c
3	A-võõrkeel	3	3	3	4	4	4	5	5	5	1	1	1						
4	B-võõrkeel	3	3	3	3	3	3	3	3	3									
	C-võõrkeel						2			2	2		2						
	Prantsuse keel										2	2	2						
	Giidindus										1		1						

Tunnijaotuskava 2011/12õa

Õppeained/ kursused	Reaalainete (- ja võõrkeele) suund							
	Kohustuslik				Valikained			
	10	11	12	Sum	10	11	12	Sum
A-võõrkeel	3	2		5				
A-võõrkeel		1	1	2	1	1	3	5
B-võõrkeel	3	1	1	5				
B-võõrkeel		2	2	4				
C-võõrkeel					2	2	2	6
Prantsuse keel					2	2	2	6
Giidindus (kodulugu võõrkeeles)					1			1
Praktiline võõrkeel (RE)							1	1

Tunnijaotuskava 2011/12õa

Õppeained/ kursused		Loodusainete (ja matemaatika) suund							
		Kohustuslik				Valikained			
		10	11	12	Sum	10	11	12	Sum
3	A-võõrkeel	3	2		5				
	A-võõrkeel		1	1	2	1	1	3	5
4	B-võõrkeel	3	1	1	5				
	B-võõrkeel		1		1		1	2	3
	Praktiline võõrkeel (RE)							1	1
	Prantsuse keel					2	2	2	6

Tunnijaotuskava 2011/12õa

Õppeained/ kursused		Sotsiaalainete suund							
		Kohustuslikud ained				Valikained			
		10	11	12	Sum	10	11	12	Sum
3	A-võõrkeel	3	2		5				
	A-võõrkeel		1	1	2	1	1	3	5
4	B-võõrkeel	3	1	1	5				
	B-võõrkeel		2		2			2	2
	C-võõrkeel					2	2	2	6
	Giidindus (kodulugu võõrkeeles)					1			1
	Praktiline võõrkeel (RE)							1	1
	Prantsuse keel					2	2	2	6

1.3. Ainevaldkonna traditsioonid

Ainevaldkonna "Võõrkeeled" traditsioonid Põlva ÜGs on

- 1) keelte/teemanädal;
- 2) osalemine rahvusvahelistes projektides;
- 3) giidide koolitus
- 4) RMK maastikumäng
- 5) ülekooliline kevadine projektinädal

Võõrkeelte valdkonna traditsioonide seos teiste ainevaldkondadega on nimetatud lõimingu peatükis (vt 1.6.).

1.4. Ainevaldkonna kirjeldus

Võõrkeeled avardavad inimese tunnetusvõimalusi ning suutlikkust mõista ja väärtustada mitmekultuurilist maailma, arendavad süsteemset mõtlemist ning eneseväljendusvõimalusi erinevate keeleliste ja mittekeeleliste vahenditega.

Ainevaldkonda kuuluvate võõrkeelte õppe kirjeldus on üles ehitatud, lähtudes keeleoskustasemete kirjeldustest Euroopa keeleõppe raamdokumendis (edaspidi raamdokument). Kõikide võõrkeelte õpitulemused on raamdokumendile toetudes kirjeldatud ühtsetel alustel.

Kuna võõrkeel on eelkõige vahend teabe hankimiseks ja selle edastamiseks suhtlusprotsessis, siis on keeleõppe keskmes teemavaldkonnad, mille kaudu ja mille piires kujundatakse suhtluspädevust. Need on kõigile võõrkeeltele ühtsed, erinevused teemavaldkondade käsitlemisel tulenevad õpitava keele sihttasemest ja õppe kestusest.

Suhtluspädevust kujundatakse keele nelja osaoskuse arendamise kaudu: kuulamine, lugemine, rääkimine ja kirjutamine, mistõttu on täpsustavad õpitulemused esitatud osaoskuste kaupa. Erinevaid osaoskusi õpetatakse integreeritult.

Võõrkeelte õppimist soodustava õpikeskkonna loomine toetab suhtluspädevuse omandamise kõrval ka maailmapildi, enesehinnangu ja väärtuskäitumise arengut. Põlva ÜGs arvestatakse õppija ealist ning individuaalset eripära, suunatakse erineva edasijõudmisega õpilasi seadma endale jõukohaseid õpieesmärke ning antakse tagasisidet saavutatu kohta, toetades õpimotivatsiooni ning iseseisva õppija kujunemist.

Põlva ÜG eesmärk on suurendada õpilase keelepagasit, kus ühe võõrkeele õpe toetab teise võõrkeele omandamist. Seetõttu on ka keelte valik lai, et õpilane saaks arendada oma keelelisi pädevusi mitmes keeles.

Oluline on toetada õpilaste motivatsiooni, arendada oskusi, kujundada enesekindlust ning saada keelekogemusi ka väljaspool kooli, mis loob eelduse elukestvaks õppeks. Keeleõpe on pidev protsess, kus edasimineku tagab ainult järjepidevus.

Õppijas arendatakse oskust võrrelda oma keelt ja kultuuri teistega, mõista ja väärtustada nende eripära, olla tolerantne ning vältida eelarvamuslikku suhtumist võõrapärasesse. Teiste kultuuride tundmine aitab teadlikumalt tajuda oma keele ja kultuuri spetsiifikat.

Põlva ÜGs on võõrkeeleõpe kohandatud õppija vajaduste järgi:

- 1) õppija aktiivne osalus õppes, tema teadlik ja loov võõrkeele kasutamine ning õpistrateegiate kujundamine;
- 2) keeleõppes kasutatava materjali sisu vastavus õppija huvidele;
- 3) erinevate aktiivõppevormide (sh paaris- ja rühmatöö) kasutamine;
- 4) õpetaja rolli muutumine teadmiste vahendajast õpilase koostööpartneriks ja nõustajaks teadmiste omandamise protsessis,

5) õppematerjalide mitmekesisus, nende kohandamine ja täiendamine lähtuvalt õppija eesmärkidest ning vajadustest.

Võõrkeeleõpe Põlva ÜGs toetub ühtsetele teemavaldkondadele. Teemavaldkonnad on nimetatud inglise keele, saksa keele ja vene keele ainekavas

1.5. Üldpädevuste kujundamine ainevaldkonna õppeainetes

Pädevustes eristatakse järgmisi omavahel seotud komponente: teadmised, oskused, väärtushinnangud ja käitumine. Nelja komponendi õpetamisel on kandev roll õpetajal, kelle väärtushinnangud ja enesekehtestamisoskus loovad sobiliku õpikeskkonna ning mõjutavad õpilaste väärtushinnanguid ja käitumist. Võõrkeelte valdkonna õpitulemustes sisalduvad keelepädevused, kultuur (väärtushinnangud, käitumine) ja õpioskused.

Võõrkeelte valdkonda kuuluvate ainete õpetamisega kujundatakse kõiki üldpädevusi (väärtuspädevust, sotsiaalset pädevust, enesemääratluspädevust, õpipädevust, suhtluspädevust, matemaatikapädevust, ettevõtlikkuspädevust) seatud eesmärkide, käsitletavate teemade ning erinevate õpimeetodite ja -tegevuste kaudu.

Väärtuspädevust toetatakse õpitavaid keeli kõnelevate maade kultuuride tundmaõppimise kaudu. Õpitakse mõistma ja aktsepteerima erinevaid väärtussüsteeme, mis lähtuvad kultuurilisest eripärast.

Sotsiaalne pädevus annab võimaluse ennast ka võõrkeeltes edukalt teostada. Erinevates igapäevastes suhtlussituatsioonides toimetulekuks on lisaks sobivate keelendite valikule vaja teada õpitavat võõrkeelt kõnelevate maade kultuuritausta ja sellest tulenevaid käitumisreegleid ning ühiskonnas kehtivaid tavasid. Seetõttu on sotsiaalne pädevus seotud ka väärtuspädevusega. Sotsiaalse pädevuse kujundamisele aitab kaasa erinevate õpitöövormide kasutamine (nt rühmatöö, projektõpe) ning aktiivne osavõtt õpitava keelega seotud kultuuriprogrammidest ja rahvusvahelistes projektides.

Enesemääratluspädevus areneb võõrkeeleõppes kasutatavate teemade kaudu. Iseendaga ja inimsuhetega seonduvat saab võõrkeeletunnis käsitleda arutluste, rollimängude ning muude õpitegevuste kaudu, mis aitavad õpilastel jõuda iseenda sügavamale mõistmiseni. Oma tugevate ja nõrkade külgede hindamine on tihedalt seotud õpipädevuse arenguga.

Õpipädevust kujundatakse pidevalt erinevaid õpistrateegiaid rakendades (nt teabe otsimine võõrkeelsetest allikatest, sõnaraamatu kasutamine).

Suhtluspädevus on võõrkeeleõppe keskne pädevus. Võõrkeeleõpetuse eesmärgid lähtuvad otseselt suhtluspädevuse komponentidest ning nende sisust. Hea eneseväljendus-, teksti mõistmise ja tekstiloomise oskus on eduka suhtlemise eelduseks võõrkeeltes.

Matemaatikapädevusega on võõrkeeleõppel kõige väiksem kokkupuude, kuid see on olemas, sest suhtluspädevuse raames tuleb osata võõrkeeles arvutada (nt sisseoste tehes), samuti saab teemade raames käsitleda matemaatikapädevuse vajalikkust erinevates elu- ja tegevusvaldkondades.

Ettevõtlikkuspädevus kaasneb eelkõige enesekindluse ja julgusega, mida annab inimesele võõrkeeleoskus. Toimetulek võõrkeelses keskkonnas avardab õppija võimalusi oma ideede ja eesmärkide teostamisel ning loob eeldused koostööks teiste sama võõrkeelt valdavate ea- ja mõttekaaslastega.

1.6. Lõiming

Keeleõpe on võimalus rikastada mõtlemist, arendada oskust end täpselt väljendada, luua tekste ning nendest aru saada. Selles toetub võõrkeeleõpetus emakeelevaldkonnale ja vastupidi. Oluline on seos ka teiste ainevaldkondadega.

1.6.1. Lõiming teiste valdkonnapädevuste ja ainevaldkondadega

Võõrkeelte valdkonnal on kõige otsesem seos keele ja kirjandusega, kuna võõrkeeleeõppes rakendatakse väga palju emakeeles omandatud ja kantakse seda üle teise kultuurikonteksti. Võõrkeelte ainekavad haakuvad ennekõike ajaloo ja ühiskonnaõpetuse, geograafia, loodusõpetuse, bioloogia, tehnoloogia, inimeseõpetuse, muusika ning kunstiõpetuse teemadega.

Kunstipädevusega puututakse kokku eri maade kultuurisaavutusi tundma õppides ning teemade (nt „Riigid ja nende kultuur“, „Vaba aeg“) ja vahetute kunstielamuste kaudu (kino, teater, kontserdid, muusika, näitused, muuseumid jmt). Tehnoloogiapädevus areneb arvutit kasutades. Arvuti on võõrkeeltes nii erinevate tööde tegemise kui ka suhtlus- ja info otsimise vahend. Loodusteaduslik pädevus teostub erinevate teemavaldkondade ja nendes kasutatavate alustekstide kaudu.

Ainevaldkonna „Võõrkeeled“ traditsioonid Põlva ÜGs lõimuvad teiste ainevaldkondadega:

- 1) teemanädalatel ajaloo ja ühiskonna, bioloogia ja teiste sotsiaalainete valdkonnaga;
- 2) rahvusvahelised projektid lõimuvad kunsti-, kehalise kasvatus, sotsiaalainete ja loodusainete valdkonnaga;
- 3) võõrkeelsed matkamängud ja giidindus on seotud kunsti – ja loodusvaldkonnaga;
- 4) olümpiaadid ja viktoriinid ühendavad kõiki valdkondi;

1.6.2. Läbivad teemad

Võõrkeelte valdkonna ained kajastavad erinevates kooliastmetes õpieesmärke ja teemasid, mis toetavad õpilase algatusvõimet, mõtteaktiivsust ning läbivate teemade omandamist, kasutades selleks sobivaid võõrkeelseid (autentseid) alustekste ning erinevaid pädevusi arendavaid töömeetodeid.

Kõiki läbivaid teemasid käsitletakse viie teemavaldkonna kaudu. Eelkõige on läbivad teemad seotud järgmiste teemavaldkondadega:

- 1) „Haridus ja töö“, „Inimene ja ühiskond“ – elukestev õpe ja karjääri planeerimine;
- 2) „Keskkond ja tehnoloogia“, „Inimene ja ühiskond“ – keskkond ja jätkusuutlik areng;
- 3) „Eesti ja maailm“, „Haridus ja töö“, „Inimene ja ühiskond“ – kodanikualgatus ja ettevõtlikkus;
- 4) „Eesti ja maailm“, „Kultuur ja looming“, „Inimene ja ühiskond“ – kultuuriline identiteet;
- 5) „Keskkond ja tehnoloogia“, „Inimene ja ühiskond“ – teabekeskkond;
- 6) „Keskkond ja tehnoloogia“, „Inimene ja ühiskond“ – tehnoloogia ja innovatsioon;
- 7) „Keskkond ja tehnoloogia“, „Inimene ja ühiskond“ – tervis ja ohutus;
- 8) läbivat teemat „Väärtused ja kõlblus“ käsitletakse kõigis viies teemavaldkonnas.

Prioriteetsed läbivad teemad Põlva ÜGs on „Keskkond ja tehnoloogia“, „Inimene ja ühiskond“. Toetame neid teemakohaste tekstide ja neis tõstatatud probleemide üle arutlemisega ning õppija algatusvõime ja iseseisva tegutsemise toetamisega.

1.7. Õppetegevused

Õppetegevust kavandades ja korraldades:

- 1) lähtume Põlva ÜG prioriteetidest, õppesuundadest, õppekava alusväärtustest, üldpädevustest, õppeaine eesmärkidest, õppesisust ja oodatavatest õpitulemustest ning toetame lõimingut teiste õppeainete ja läbivate teemadega;
- 2) taotleme, et õpilase õpikoormus (sh kodutööde maht) on mõõdukas, jaotub õppeaasta ulatuses ühtlaselt ning jätab piisavalt aega puhkuseks ja huvitegevusteks;
- 3) võimaldame õppida üksi ning üheskoos teistega (iseseisvad, paaris- ja rühmatööd, koostöö teiste klasside ja koolidega), et toetada õpilaste kujunemist aktiivseteks ning iseseisvateks õppijateks;
- 4) kasutame diferentseeritud ja mitmekülgseid õppeülesandeid, mille sisu ja raskusaste toetavad individualiseeritud käsitlemist ning suurendavad õpimotivatsiooni;
- 5) rakendame nüüdisaegseid info- ja kommunikatsioonitehnoloogiatel põhinevaid õpikeskkondi ning õppematerjale ja -vahendeid;
- 6) mitmekesistame õpikeskkonda: muuseumid, näitused, teater, kino, kontserdid, arvutiklass, õuesõpe jne;
- 7) kasutame erinevaid õppemeetodeid ja õppevorme, sh aktiivõpet: rollimängud, arutelud, diskussioonid, projektõpe, sealhulgas rahvusvahelised projektid jne.

2. AINEKAVA INGLISE KEEL (A keel - B2)

Nädalatundide arv 4 tundi, kursusi õppeaastas 4 (140 tundi)

2.1. Üldalused

Ainekava sisaldab üldaluseid ja Lisa, milles on esitatud õpitulemused ja õppesisu klassiti ja kooliastmeti.

2.1.1. Õppe- ja kasvatuseesmärgid

Gümnaasiumi võõrkeele õpetusega taotleme, et õpilane:

- 1) omandab keeleoskuse tasemel, mis võimaldab autentses võõrkeelses keskkonnas iseseisvalt toimida;
- 2) mõistab ja väärtustab oma ning teiste kultuuride sarnasusi ja erinevusi;
- 3) suhtleb sihtkeele kõnelejatega nende kultuurinorme järgides;
- 4) on võimeline jätkama õpinguid võõrkeeles, osalema erinevates rahvusvahelistes projektides ning kasutama võõrkeeli rahvusvahelises töökeskkonnas;
- 5) analüüsib oma teadmisi ja oskusi, tugevusi ja nõrkusi; omandab elukestvaks õppeks motivatsiooni ning vajalikud oskused.

2.1.2. Õppeaine kirjeldus

Gümnaasiumiastmes õpitakse võõrkeelt tasemepõhiselt.

B2-keeleoskustasemega võõrkeel on keel, kus õpilane on varasemate õpingutega jõudnud kõrgemale keeleoskustasemele (nt B1 põhikooli lõpus) ning tema eesmärk on jõuda B2-keeleoskustasemele, sõltumata sellest, kas õpitav keel oli põhikoolis A-, B- või C-keel või on õpilane inglise keelt õppinud väljaspool kooli.

B2-keeleoskustasemega võõrkeele puhul on gümnaasiumi lõpetaja rahuldav õpitulemus B2.1, hea õpitulemusega õpilane on võimeline täitma osaliselt ja väga hea õpitulemusega õpilane kõik B2.2-keeleoskustaseme nõuded. Väga hea õpitulemusega õpilane on võimeline osaliselt täitma ka järgmise (C1) taseme nõudeid.

B1-keeleoskustasemega võõrkeel on keel, mis algab madalamalt keeleoskustasemelt (nt A2 põhikooli lõpus), õpilase eesmärk on jõuda vähemalt B1-keeleoskustasemele, sõltumata sellest, kas õpitav keel oli põhikoolis A-, B- või C-keel või on õpilane inglise keelt õppinud väljaspool kooli.

B1-keeleoskustasemega võõrkeele puhul on gümnaasiumi lõpetaja rahuldav õpitulemus B1.1, hea õpitulemusega õpilane on võimeline täitma osaliselt ja väga hea õpitulemusega õpilane kõik B1.2-keeleoskustaseme nõuded. Väga hea õpitulemusega õpilane on võimeline osaliselt täitma ka järgmise (B2.1) taseme nõudeid.

Kohustuslike kursuste arv võimaldab õpilasel saavutada valitud keeleoskustasemega inglise keeles õpitulemused rahuldaval või heal tasemel olenevalt õppija võimekusest ning tema algsest keeleoskustasemest. B1- või B2-keeleoskustaseme oskuste süvendamiseks, kinnistamiseks ja liikumiseks järgmise keeleoskustaseme poole pakub kool õpilasele valikkursusi ning lisakursusi vastavalt kooli õppekavale.

Õpetuses kasutatakse kommunikatiivse keeleõppe põhimõtteid ning aktiivõppemeetodeid. Rõhk on interaktiivsel õppimisel ja õpitava keele kasutamisel. Rakendatakse jätkuvalt paaris- ja rühmatööd, toetatakse võõrkeelse suhtlus- ja esinemisoscuse väljakujunemist, nt väitlused, referaadid, uurimistööd, esitlused, sh multimeedia, suhtlusportaalid, blogid jne. Õpilasi ergutatakse kasutama inglise keelt ka väljaspool keeletunde.

Gümnaasiumi keeletunnis suheldakse peamiselt õpitavas võõrkeeles.

Teemavaldkonnad on ühised nii B1- kui ka B2-keeleoskustasemega võõrkeelele.

Viis teemavaldkonda ja nende alateemad on igapäevaelus omavahel läbi põimunud ning nii on neid võimalik käsitleda ka keeleõpetuses. Erinevate teemade kaudu on õpilasel võimalus võrrelda Eesti ja õpitava keele maa kultuuriruumi. Teemasid käsitledes peetakse silmas kursuse keeletaset, õpilase huve ning teemade päevakohasust.

Keeleteadmised ei ole eesmärk omaette, vaid vahend parema keeleoskuse omandamiseks. Keele struktuuri õpitakse kontekstis.

Kultuuriteadlikkuse kujundamisel juhitakse õpilase tähelepanu emakeeles ja inglise keeles suhtlemise erinevustele ning neid erinevusi selgitavatele kultuurinähtustele.

Õppes on jätkuvalt oluline õpioskuste arendamine, mis toetab edasisi võõrkeeleõpinguid ning paneb aluse elukestvatele õppele.

2.1.3. Üldised õpitulemused kooliastmeti

Õpitulemused on kindlaks määratud kooliastmeti kahel tasemel: üldised õpitulemused kooliastmeti ja konkreetsed õpitulemused klassiti, mis on esitatud moodulite kaupa ainekava lisas.

B1-keeleoskustasemega keel

Gümnaasiumi lõpetaja:

- 1) mõistab kõike olulist endale tuttavalt või huvipakkuvalt teemal;
- 2) saab igapäevases suhtluses enamasti hakkama õpitavat keelt kõnelevate inimestega;
- 3) kirjeldab kogemusi, sündmusi, unistusi ja eesmärke ning selgitab ja põhjendab lühidalt oma seisukohti ja plaane;
- 4) koostab lihtsa teksti tuttavalt teemal;
- 5) arvestab suheldes õpitava keele maa kultuurinorme;
- 6) tunneb huvi õpitavat keelt kõnelevate maade kultuurielu vastu, loeb võõrkeelset kirjandust, vaatab filme ja telesaateid ning kuulab raadiosaateid;
- 7) kasutab võõrkeelseid teatmeallikaid (nt tõlkesõnaraamatut, Internetti), et otsida vajalikku infot ka teistes valdkondades;
- 8) seab eesmärke ja hindab nende saavutatuse taset ning valib ja vajaduse korral muudab oma õpistrateegiaid;
- 9) seostab omandatud teadmisi nii võõrkeelte valdkonna kui ka teiste valdkondade teadmistega.

Keeleoskuse tase gümnaasiumi lõpus:

	Kuulamine	Lugemine	Rääkimine	Kirjutamine
rahuldav õpitulemus	B1.1	B1.1	B1.1	B1.1
hea ja väga hea õpitulemus	B1.2	B1.2	B1.2	B1.2

Vt Euroopa keeleõppe raamdokument HM koduleheküljelt

<http://www.hm.ee/index.php?044980>

B2-keeleoskustasemega keel

Gümnaasiumi lõpetaja:

- 1) mõistab konkreetsel või abstraktsel teemal keerukate tekstide ning mõttevahetuse tuuma;
- 2) vestleb spontaanselt ja lodusalt sama keele emakeelse kõnelejaga;
- 3) selgitab oma vaatenurka ning kaalub kõnealuste seisukohtade tugevaid ja nõrku külgi;
- 4) loob erinevatel teemadel sidusa ja loogilise teksti;

- 5) arvestab suheldes õpitava keele maa kultuurinorme;
- 6) tunneb huvi õpitavat keelt kõnelevate maade kultuurielu vastu, loeb võõrkeelset kirjandust, vaatab filme ja telesaateid ning kuulab raadiosaateid;
- 7) kasutab võõrkeelseid teatmeallikaid (nt seletavat sõnaraamatut, Internetti) vajaliku info otsimiseks ka teistes valdkondades;
- 8) seab eesmärged ja hindab nende saavutatuse taset ning valib ja vajaduse korral muudab oma õpistrateegiaid;
- 9) seostab omandatud teadmisi nii võõrkeelte valdkonnaga kui ka teiste valdkondade teadmistega.

Keeleoskuse tase gümnaasiumi lõpus:

	Kuulamine	Lugemine	Rääkimine	Kirjutamine
rahuldav õpitulemus	B2.1	B2.1	B2.1	B1.2
hea ja väga hea õpitulemus	B2.2	B2.2	B2.2	B2.1 - B2.2

Vt Euroopa keeleõppe raamdokument HM koduleheküljelt

<http://www.hm.ee/index.php?044980>

2.1.4. Füüsiline õpikeskkond

1. Kool korraldab õppe vajaduse korral rühmades.
2. Kool korraldab õppe klassis, kus on keeleõppe eesmärkide saavutamist toetav ruumikujundus koos vajaliku õppematerjali, sisustuse ja tehniliste abivahenditega.

2.1.5. Hindamine

Õpitulemusi hinnates lähtutakse gümnaasiumi riikliku õppekava üldosa ja teiste hindamist reguleerivate õigusaktide käsitlest. Õpitulemusi hinnatakse sõnaliste hinnangute ja numbriliste hinnetega. Hinnatakse õpilase teadmisi ja oskusi suuliste vastuste (esituste), kirjalike ja/või praktiliste tööde ning praktiliste tegevuste alusel, arvestades õpilase teadmiste ja oskuste vastavust ainekava taotletavatele õpitulemustele. Õpitulemused sisaldavad hoiakuid ja väärtusi, mille kohta antakse sõnalist tagasisidet. Õpitulemuste kontrollimise vormid peavad olema mitmekesised ja vastavuses õpitulemustega. Õpilane peab teadma, mida ja millal hinnatakse, mis hindamisvahendeid kasutatakse ning mis on hindamise kriteeriumid. Iga kursuse lõpus saab õpilane tagasisidet numbrilise hinne vormis lähtudes riiklikus õppekavas kehtestatud protsentidest.

3. AINEKAVA SAKSA KEEL(B keel - B 2)

Nädalatundide arv 3 tundi, kursusi õppeaastas 3 (105 tundi)

3.1. Üldalused

Ainekava sisaldab üldaluseid ja Lisa, milles on esitatud õpitulemused ja õppesisu klassiti ja kooliastmeti.

3.1.1. Õppe- ja kasvatuseesmärgid

Gümnaasiumi võõrkeele õpetusega taotleme, et õpilane:

- 1) omandab keeleoskuse tasemel, mis võimaldab autentses võõrkeelses keskkonnas iseseisvalt toimida;
- 2) mõistab ja väärtustab oma ning teiste kultuuride sarnasusi ja erinevusi;
- 3) suhtleb sihtkeele kõnelejatega nende kultuurinorme järgides;
- 4) on võimeline jätkama õpinguid võõrkeeles, osalema erinevates rahvusvahelistes projektides ning kasutama võõrkeeli rahvusvahelises töökeskkonnas;
- 5) analüüsib oma teadmisi ja oskusi, tugevusi ja nõrkusi; omandab elukestvaks õppeks motivatsiooni ning vajalikud oskused.

3.1.2. Õppeaine kirjeldus

Gümnaasiumiastmes õpitakse võõrkeelt tasemepõhiselt.

B2-keeleoskustasemega võõrkeel on keel, kus õpilane on varasemate õpingutega jõudnud kõrgemale keeleoskustasemele (nt B1 põhikooli lõpus) ning tema eesmärk on jõuda B2-keeleoskustasemele, sõltumata sellest, kas õpitav keel oli põhikoolis A-, B- või C-keel või on õpilane inglise keelt õppinud väljaspool kooli.

B2-keeleoskustasemega võõrkeele puhul on gümnaasiumi lõpetaja rahuldav õpitulemus B2.1, hea õpitulemusega õpilane on võimeline täitma osaliselt ja väga hea õpitulemusega õpilane kõik B2.2-keeleoskustaseme nõuded. Väga hea õpitulemusega õpilane on võimeline osaliselt täitma ka järgmise (C1) taseme nõudeid.

B1-keeleoskustasemega võõrkeel on keel, mis algab madalamalt keeleoskustasemelt (nt A2 põhikooli lõpus), õpilase eesmärk on jõuda vähemalt B1-keeleoskustasemele, sõltumata sellest, kas õpitav keel oli põhikoolis A-, B- või C-keel või on õpilane saksa keelt õppinud väljaspool kooli.

B1-keeleoskustasemega võõrkeele puhul on gümnaasiumi lõpetaja rahuldav õpitulemus B1.1, hea õpitulemusega õpilane on võimeline täitma osaliselt ja väga hea õpitulemusega õpilane kõik B1.2-keeleoskustaseme nõuded. Väga hea õpitulemusega õpilane on võimeline osaliselt täitma ka järgmise (B2.1) taseme nõudeid.

Kohustuslike kursuste arv võimaldab õpilasel saavutada valitud keeleoskustasemega saksa keeles õpitulemused rahuldaval või heal tasemel olenevalt õppija võimekusest ning tema algsest keeleoskustasemest. B1- või B2-keeleoskustaseme oskuste süvendamiseks, kinnistamiseks ja liikumiseks järgmise keeleoskustaseme poole pakub kool õpilasele valikkursusi ning lisakursusi vastavalt kooli õppekavale.

Õpetuses kasutatakse kommunikatiivse keeleõppe põhimõtteid ning aktiivõppemeetodeid. Rõhk on interaktiivsel õppimisel ja õpitava keele kasutamisel. Rakendatakse jätkuvalt paaris- ja rühmatööd, toetatakse võõrkeelse suhtlus- ja esinemisioskuse väljakujunemist, nt väitlused, referaadid, uurimistööd, esitlused, sh multimeedia, suhtlusportaalid, blogid jne. Õpilasi ergutatakse kasutama saksa keelt ka väljaspool keeletunde.

Gümnaasiumi keeletunnis suheldakse peamiselt õpitavas võõrkeeles.

Teemavaldkonnad on ühised nii B1- kui ka B2-keeleoskustasemega võõrkeelele.

Viis teemavaldkonda ja nende alateemad on igapäevaelus omavahel läbi põimunud ning nii on neid võimalik käsitleda ka keeleõpetuses. Erinevate teemade kaudu on õpilasel võimalus võrrelda Eesti ja õpitava keele maa kultuuriruumi. Teemasid käsitledes peetakse silmas kursuse keeletaset, õpilase huve ning teemade päevakohasust.

Keeleteadmised ei ole eesmärk omaette, vaid vahend parema keeleoskuse omandamiseks. Keele struktuuri õpitakse kontekstis.

Kultuuriteadlikkuse kujundamisel juhitakse õpilase tähelepanu emakeeles ja saksa keeles suhtlemise erinevustele ning neid erinevusi selgitavatele kultuurinähtustele.

Õppes on jätkuvalt oluline õpioskuste arendamine, mis toetab edasisi võõrkeeleõpinguid ning paneb aluse elukestvatele õppele.

3.1.3. Üldised õpitulemused kooliastmeti

Õpitulemused on kindlaks määratud kooliastmeti kahel tasemel: üldised õpitulemused kooliastmeti ja konkreetsed õpitulemused klassiti, mis on esitatud moodulite kaupa ainekava lisan.

B1-keeleoskustasemega keel

Gümnaasiumi lõpetaja:

- 1) mõistab kõike olulist endale tuttavalt või huvipakkuvalt teemal;
- 2) saab igapäevases suhtluses enamasti hakkama õpitavat keelt kõnelevate inimestega;
- 3) kirjeldab kogemusi, sündmusi, unistusi ja eesmärke ning selgitab ja põhjendab lühidalt oma seisukohti ja plaane;
- 4) koostab lihtsa teksti tuttavalt teemal;
- 5) arvestab suheldes õpitava keele maa kultuurinorme;
- 6) tunneb huvi õpitavat keelt kõnelevate maade kultuurielu vastu, loeb võõrkeelset kirjandust, vaatab filme ja telesaateid ning kuulab raadiosaateid;
- 7) kasutab võõrkeelseid teatmeallikaid (nt tõlkesõnaraamatut, Interneti), et otsida vajalikku infot ka teistes valdkondades;
- 8) seab eesmärke ja hindab nende saavutatuse taset ning valib ja vajaduse korral muudab oma õpistrateegiaid;
- 9) seostab omandatud teadmisi nii võõrkeelte valdkonna kui ka teiste valdkondade teadmistega.

Keeleoskuse tase gümnaasiumi lõpus:

	Kuulamine	Lugemine	Rääkimine	Kirjutamine
rahuldav õpitulemus	B1.1	B1.1	B1.1	B1.1
hea ja väga hea õpitulemus	B1.2	B1.2	B1.2	B1.2

Vt Euroopa keeleõppe raamdokument HM koduleheküljelt

<http://www.hm.ee/index.php?044980>

B2-keeleoskustasemega keel

Gümnaasiumi lõpetaja:

- 1) mõistab konkreetsel või abstraktsel teemal keerukate tekstide ning mõttevahetuse tuuma;
- 2) vestleb spontaanselt ja lodusalt sama keele emakeelse kõnelejaga;
- 3) selgitab oma vaatenurka ning kaalub kõnealuste seisukohtade tugevaid ja nõrku külgi;

- 4) loob erinevatel teemadel sidusa ja loogilise teksti;
- 5) arvestab suheldes õpitava keele maa kultuurinorme;
- 6) tunneb huvi õpitavat keelt kõnelevate maade kultuurielu vastu, loeb võõrkeelset kirjandust, vaatab filme ja telesaateid ning kuulab raadiosaateid;
- 7) kasutab võõrkeelseid teatmeallikaid (nt seletavat sõnaraamatut, Internetti) vajaliku info otsimiseks ka teistes valdkondades;
- 8) seab eesmärged ja hindab nende saavutatuse taset ning valib ja vajaduse korral muudab oma õpistrateegiaid;
- 9) seostab omandatud teadmisi nii võõrkeeltele valdkonnaga kui ka teiste valdkondade teadmistega.

Keeleoskuse tase gümnaasiumi lõpus:

	Kuulamine	Lugemine	Rääkimine	Kirjutamine
rahuldav õpitulemus	B2.1	B2.1	B2.1	B1.2
hea ja väga hea õpitulemus	B2.2	B2.2	B2.2	B2.1 - B2.2

Vt Euroopa keeleõppe raamdokument HM koduleheküljelt

<http://www.hm.ee/index.php?044980>

3.1.4. Füüsiline õpikeskkond

1. Kool korraldab õppe vajaduse korral rühmades.
2. Kool korraldab õppe klassis, kus on keeleõppe eesmärkide saavutamist toetav ruumikujundus koos vajaliku õppematerjali, sisustuse ja tehniliste abivahenditega.

3.1.5. Hindamine

Õpitulemusi hinnates lähtutakse gümnaasiumi riikliku õppekava üldosa ja teiste hindamist reguleerivate õigusaktide käsitlesest. Õpitulemusi hinnatakse sõnaliste hinnangute ja numbriliste hinnetega. Hinnatakse õpilase teadmisi ja oskusi suuliste vastuste (esituste), kirjalike ja/või praktiliste tööde ning praktiliste tegevuste alusel, arvestades õpilase teadmiste ja oskuste vastavust ainekava taotletavatele õpitulemustele. Õpitulemused sisaldavad hoiakuid ja väärtusi, mille kohta antakse sõnalist tagasisidet. Õpitulemuste kontrollimise vormid peavad olema mitmekesised ja vastavuses õpitulemustega. Õpilane peab teadma, mida ja millal hinnatakse, mis hindamisvahendeid kasutatakse ning mis on hindamise kriteeriumid. Iga kursuse lõpus saab õpilane tagasisidet numbrilise hinde vormis lähtudes riiklikus õppekavas kehtestatud protsentidest.

4. AINEKAVA VENE KEEL (B keel – B1)

Nädalatundide arv 3 tundi ja kursuste arv õppeaastas 3 (105 tundi)

4.1. Üldalused

Ainekava sisaldab üldaluseid ja Lisa, milles on esitatud õpitulemused ja õppesisu klassiti ja kooliastmeti.

4.1.1. Õppe- ja kasvatuseesmärgid

Gümnaasiumi võõrkeele õpetusega taotleme, et õpilane:

- 1) omandab keeleoskuse tasemel, mis võimaldab autentses võõrkeelses keskkonnas iseseisvalt toimida;
- 2) mõistab ja väärtustab oma ning teiste kultuuride sarnasusi ja erinevusi;
- 3) suhtleb sihtkeele kõnelejatega nende kultuurinorme järgides;
- 4) on võimeline jätkama õpinguid võõrkeeles, osalema erinevates rahvusvahelistes projektides ning kasutama võõrkeeli rahvusvahelises töökeskkonnas;
- 5) analüüsib oma teadmisi ja oskusi, tugevusi ja nõrkusi; omandab elukestvaks õppeks motivatsiooni ning vajalikud oskused.

4.1.2. Õppeaine kirjeldus

Gümnaasiumiastmes õpitakse võõrkeelt tasemepõhiselt.

B2-keeleoskustasemega võõrkeel on keel, kus õpilane on varasemate õpingutega jõudnud kõrgemale keeleoskustasemele (nt B1 põhikooli lõpus) ning tema eesmärk on jõuda B2-keeleoskustasemele, sõltumata sellest, kas õpitav keel oli põhikoolis A-, B- või C-keel või on õpilane vene keelt õppinud väljaspool kooli.

B2-keeleoskustasemega võõrkeele puhul on gümnaasiumi lõpetaja rahuldav õpitulemus B2.1, hea õpitulemusega õpilane on võimeline täitma osaliselt ja väga hea õpitulemusega õpilane kõik B2.2-keeleoskustaseme nõuded. Väga hea õpitulemusega õpilane on võimeline osaliselt täitma ka järgmise (C1) taseme nõudeid.

B1-keeleoskustasemega võõrkeel on keel, mis algab madalamalt keeleoskustasemelt (nt A2 põhikooli lõpus), õpilase eesmärk on jõuda vähemalt B1-keeleoskustasemele, sõltumata sellest, kas õpitav keel oli põhikoolis A-, B- või C-keel või on õpilane inglise keelt õppinud väljaspool kooli.

B1-keeleoskustasemega võõrkeele puhul on gümnaasiumi lõpetaja rahuldav õpitulemus B1.1, hea õpitulemusega õpilane on võimeline täitma osaliselt ja väga hea õpitulemusega õpilane kõik B1.2-keeleoskustaseme nõuded. Väga hea õpitulemusega õpilane on võimeline osaliselt täitma ka järgmise (B2.1) taseme nõudeid.

Kohustuslike kursuste arv võimaldab õpilasel saavutada valitud keeleoskustasemega vene keeles õpitulemused rahuldaval või heal tasemel olenevalt õppija võimekusest ning tema algsest keeleoskustasemest. B1- või B2-keeleoskustaseme oskuste süvendamiseks, kinnistamiseks ja liikumiseks järgmise keeleoskustaseme poole pakub kool õpilasele valikkursusi ning lisakursusi vastavalt kooli õppekavale.

Õpetuses kasutatakse kommunikatiivse keeleõppe põhimõtteid ning aktiivõppemeetodeid. Rõhk on interaktiivsel õppimisel ja õpitava keele kasutamisel. Rakendatakse jätkuvalt paaris- ja rühmatööd, toetatakse võõrkeelse suhtlus- ja esinemisioskuse väljakujunemist, nt väitlused, referaadid, uurimistööd, esitlused, sh multimeedia, suhtlusportaalid, blogid jne. Õpilasi ergutatakse kasutama vene keelt ka väljaspool keeletunde.

Gümnaasiumi keeletunnis suheldakse peamiselt õpitavas võõrkeeles.

Teemavaldkonnad on ühised nii B1- kui ka B2-keeleoskustasemega võõrkeelele.

Viis teemavaldkonda ja nende alateemad on igapäevaelus omavahel läbi põimunud ning nii on neid võimalik käsitleda ka keeleõpetuses. Erinevate teemade kaudu on õpilasel võimalus võrrelda Eesti ja õpitava keele maa kultuuriruumi. Teemasid käsitledes peetakse silmas kursuse keeletaset, õpilase huve ning teemade päevakohasust.

Keeleteadmised ei ole eesmärk omaette, vaid vahend parema keeleoskuse omandamiseks. Keele struktuuri õpitakse kontekstis.

Kultuuriteadlikkuse kujundamisel juhitakse õpilase tähelepanu emakeeles ja vene keeles suhtlemise erinevustele ning neid erinevusi selgitavatele kultuurinähtustele.

Õppes on jätkuvalt oluline õpioskuste arendamine, mis toetab edasisi võõrkeeleõpinguid ning paneb aluse elukestvatele õppele.

4.1.3. Üldised õpitulemused kooliastmeti

Õpitulemused on kindlaks määratud kooliastmeti kahel tasemel: üldised õpitulemused kooliastmeti ja konkreetsed õpitulemused klassiti, mis on esitatud moodulite kaupa ainekava lisas.

B1-keeleoskustasemega keel

Gümnaasiumi lõpetaja:

- 1) mõistab kõike olulist endale tuttavalt või huvipakkuvalt teemal;
- 2) saab igapäevases suhtluses enamasti hakkama õpitavat keelt kõnelevate inimestega;
- 3) kirjeldab kogemusi, sündmusi, unistusi ja eesmärke ning selgitab ja põhjendab lühidalt oma seisukohti ja plaane;
- 4) koostab lihtsa teksti tuttavalt teemal;
- 5) arvestab suheldes õpitava keele maa kultuurinorme;
- 6) tunneb huvi õpitavat keelt kõnelevate maade kultuurielu vastu, loeb võõrkeelset kirjandust, vaatab filme ja telesaateid ning kuulab raadiosaateid;
- 7) kasutab võõrkeelseid teatmeallikaid (nt tõlkesõnaraamatut, Internetti), et otsida vajalikku infot ka teistes valdkondades;
- 8) seab eesmärke ja hindab nende saavutatuse taset ning valib ja vajaduse korral muudab oma õpistrateegiaid;
- 9) seostab omandatud teadmisi nii võõrkeelte valdkonna kui ka teiste valdkondade teadmistega.

Keeleoskuse tase gümnaasiumi lõpus:

	Kuulamine	Lugemine	Rääkimine	Kirjutamine
rahuldav õpitulemus	B1.1	B1.1	B1.1	B1.1
hea ja väga hea õpitulemus	B1.2	B1.2	B1.2	B1.2

Vt Euroopa keeleõppe raamdokument HM koduleheküljelt

<http://www.hm.ee/index.php?044980>

B2-keeleoskustasemega keel

Gümnaasiumi lõpetaja:

- 1) mõistab konkreetsel või abstraktsel teemal keerukate tekstide ning mõttevahetuse tuuma;
- 2) vestleb spontaanselt ja ladusalt sama keele emakeelse kõnelejaga;
- 3) selgitab oma vaatenurka ning kaalub kõnealuste seisukohtade tugevaid ja nõrku külgi;

- 4) loob erinevatel teemadel sidusa ja loogilise teksti;
- 5) arvestab suheldes õpitava keele maa kultuurinorme;
- 6) tunneb huvi õpitavat keelt kõnelevate maade kultuurielu vastu, loeb võõrkeelset kirjandust, vaatab filme ja telesaateid ning kuulab raadiosaateid;
- 7) kasutab võõrkeelseid teatmeallikaid (nt seletavat sõnaraamatut, Internetti) vajaliku info otsimiseks ka teistes valdkondades;
- 8) seab eesmärged ja hindab nende saavutatuse taset ning valib ja vajaduse korral muudab oma õpistrateegiaid;
- 9) seostab omandatud teadmisi nii võõrkeeltele valdkonnaga kui ka teiste valdkondade teadmistega.

Keeleoskuse tase gümnaasiumi lõpus:

	Kuulamine	Lugemine	Rääkimine	Kirjutamine
rahuldav õpitulemus	B2.1	B2.1	B2.1	B1.2
hea ja väga hea õpitulemus	B2.2	B2.2	B2.2	B2.1 - B2.2

Vt Euroopa keeleõppe raamdokument HM koduleheküljelt

<http://www.hm.ee/index.php?044980>

4.1.4. Füüsiline õpikeskkond

1. Kool korraldab õppe vajaduse korral rühmades.
2. Kool korraldab õppe klassis, kus on keeleõppe eesmärkide saavutamist toetav ruumikujundus koos vajaliku õppematerjali, sisustuse ja tehniliste abivahenditega.

4.1.5. Hindamine

Õpitulemusi hinnates lähtutakse gümnaasiumi riikliku õppekava üldosa ja teiste hindamist reguleerivate õigusaktide käsitlest. Õpitulemusi hinnatakse sõnaliste hinnangute ja numbriliste hinnetega. Hinnatakse õpilase teadmisi ja oskusi suuliste vastuste (esituste), kirjalike ja/või praktiliste tööde ning praktiliste tegevuste alusel, arvestades õpilase teadmiste ja oskuste vastavust ainekava taotletavatele õpitulemustele. Õpitulemused sisaldavad hoiakuid ja väärtusi, mille kohta antakse sõnalist tagasisidet. Õpitulemuste kontrollimise vormid peavad olema mitmekesised ja vastavuses õpitulemustega. Õpilane peab teadma, mida ja millal hinnatakse, mis hindamisvahendeid kasutatakse ning mis on hindamise kriteeriumid.

Iga kursuse lõpus saab õpilane tagasisidet numbrilise hinde vormis lähtudes riiklikus õppekavas kehtestatud protsentidest.

5. AINEKAVA SAKSA KEEL (C – keel – A 2)

Nädalatundide arv 2, kursusi 2 (70 tundi õppeaastas)

5.1. Üldalused

Ainekava sisaldab üldaluseid ja Lisa, milles on esitatud õpitulemused ja õppesisu klassiti ja kooliastmeti.

5.1.1. Õppe – ja kasvatuseesmärgid

A2-keeleoskustasemega võõrkeeleõpetusega taotletakse, et õpilane:

1. omandab keeleoskuse tasemel, mis võimaldab toime tulla teda puudutavates igapäevastes suhtlusolukordades võõrkeelt emakeelena kõnelejaga;
2. mõistab ja väärtustab oma ning teiste kultuuride sarnasusi ja erinevusi ja oskab suhtluses sellega arvestada;
3. huvitub õpitavat keelt kõnelevatest maadest ja nende kultuurist;
4. omandab elukestvaks õppeks motivatsiooni ning vajalikud oskused.

5.1.2. Õppeaine kirjeldus

Lisaks kahele põhikoolis õpitud võõrkeelele on gümnaasiumiastme õpilasel kooli õppesuunast lähtuvalt võimalik alustada ka uue võõrkeele ehk **A2-keeleoskustasemega võõrkeele** õppimist, selleks ei pea olema eelteadmisi. Uue võõrkeele omandamist toetab varasem keeleõppimise kogemus.

Kursuste arv on kuus. Gümnaasiumi lõpetaja rahuldav õpitulemus on üldjuhul A1.2, hea õpitulemus A2.1 ja väga hea õpitulemus A2.2. Õpitulemused võivad osaoskuseti erineda. Õppeprotsessis kasutatakse kommunikatiivse keeleõppe põhimõtteid ning aktiivõppemeetodeid. Rakendatakse paaris- ja rühmatööd, toetatakse võõrkeelse suhtlus- ja esinemisoskuse väljakujunemist (nt referaadid, esitlused, sh multimeedia, suhtlusportaalid, blogid). Õpilasi ergutatakse kasutama keelt ka väljaspool keeletunde. Gümnaasiumi keeletunnis suheldakse peamiselt õpitavas võõrkeeles. Kooli õppekeelt kasutatakse vastavalt vajadusele (nt selgituste andmisel).

5.1.3. Üldised õpitulemused

Õpitulemused on kindlaks määratud kahel tasemel: üldised õpitulemused ja konkreetsed õpitulemused klassiti, mis on esitatud moodulite kaupa ainekava lisas.

A1-keeleoskustasemega keel

Gümnaasiumi lõpetaja:

- 1) mõistab kõike olulist endale tuttavalt või huvipakkuvalt teemal;
- 2) saab igapäevases suhtluses enamasti hakkama õpitavat keelt kõnelevate inimestega;
- 3) reageerib adekvaatselt lihtsatele küsimustele ja korraldustele;
- 4) kirjeldab kogemusi, sündmusi, unistusi ja eesmärke ning selgitab ja põhjendab lühidalt oma seisukohti ja plaane;
- 5) on omandanud teadmised õpitava keele kultuuriruumist; tunneb huvi õpitavat keelt kõnelevate maade kultuurielu vastu, loeb võõrkeelset kirjandust, vaatab filme ja telesaateid ning kuulab raadiosaateid;
- 6) koostab lihtsa teksti tuttavalt teemal;

- 7) kasutab võõrkeelseid teatmeallikaid (nt tõlkesõnaraamatut, Internetti), et otsida vajalikku infot ka teistes valdkondades;
- 8) seab eesmärged ja hindab nende saavutatuse taset ning valib ja vajaduse korral muudab oma õpistrateegiaid;
- 9) seostab omandatud teadmisi nii võõrkeelte valdkonna kui ka teiste valdkondade teadmistega.

Keeleoskuse tase gümnaasiumi lõpus:

	Kuulamine	Lugemine	Rääkimine	Kirjutamine
rahuldav õpitulemus	A1.1	A1.1	A1.1	A1.1
hea ja väga hea õpitulemus	A1.2	A1.2	A1.2	A1.2

Vt Euroopa keeleõppe raamdokument HM koduleheküljelt
<http://www.hm.ee/index.php?044980>

A2-keeleoskustasemega keel

Gümnaasiumi lõpetaja:

- 1) tuleb toime teda puudutavates igapäevastes suhtlusolukordades õpitavat keelt emakeelena rääkiva kõnelejaga;
- 2) mõistab õpitud temaatika piirides olulist, selgitab oma vaatenurka ning kaalub kõnealuste seisukohtade tugevaid ja nõrku külgi;;
- 3) loob erinevatel teemadel sidusa ja loogilise teksti;
- 4) hangib infot erinevatest võõrkeelsetest infoallikatest;
- 5) on omandanud teadmised õpitava keele maa kultuuriloost; teadvustab õpitava maa ja oma maa kultuuri erinevusi ning oskab neid arvestada; loeb võõrkeelset kirjandust, vaatab filme ja telesaateid ning kuulab raadiosaateid; arvestab suheldes õpitava keele maa kultuurinorme;
- 6) kasutab võõrkeelseid teatmeallikaid (nt seletavat sõnaraamatut, Internetti) vajaliku info otsimiseks ka teistes valdkondades;
- 7) seab eesmärged ja hindab nende saavutatuse taset ning valib ja vajaduse korral muudab oma õpistrateegiaid;
- 8) seostab omandatud teadmisi nii võõrkeelte valdkonna kui ka teiste valdkondade teadmistega.

Keeleoskuse tase gümnaasiumi lõpus:

	Kuulamine	Lugemine	Rääkimine	Kirjutamine
rahuldav õpitulemus	A2.1	A2.1	A2.1	A1.2
hea ja väga hea õpitulemus	A2.2	A2.2	A2.2	A2.1 - A2.2

Vt Euroopa keeleõppe raamdokument HM koduleheküljelt
<http://www.hm.ee/index.php?044980>

5.1.4. Füüsiline õpikeskkond

1. Kool korraldab õppe vajaduse korral rühmades.
2. Kool korraldab õppe klassis, kus on keeleõppe eesmärkide saavutamist toetav ruumikujundus koos vajaliku õppematerjali, sisustuse ja tehniliste abivahenditega.

5.1.5. Hindamine

Õpitulemusi hinnates lähtutakse gümnaasiumi riikliku õppekava üldosa ja teiste hindamist reguleerivate õigusaktide käsitlest. Õpitulemusi hinnatakse sõnaliste hinnangute ja numbriliste hinnetega. Hinnatakse õpilase teadmisi ja oskusi suuliste vastuste (esituste), kirjalike ja/või praktiliste tööde ning praktiliste tegevuste alusel, arvestades õpilase teadmiste ja oskuste vastavust ainekava taotletavatele õpitulemustele. Õpitulemused sisaldavad hoiakuid ja väärtusi, mille kohta antakse sõnalist tagasisidet. Õpitulemuste kontrollimise vormid peavad olema mitmekesised ja vastavuses õpitulemustega. Õpilane peab teadma, mida ja millal hinnatakse, mis hindamisvahendeid kasutatakse ning mis on hindamise kriteeriumid. Iga kursuse lõpus saab õpilane tagasisidet numbrilise hinde vormis lähtudes riiklikus õppekavas kehtestatud protsentidest.

LISA 1 10. KLASSI AINEKAVA INGLISE KEEL (B 2) (A- keel 4 kursust; 140 t õppeaastas)

1.1 Õppetegevused

Gümnaasiumis arendatakse kõiki osaoskusi võrdselt, rõhuasetused võivad kursuseti olla erinevad. Õpitavat keelt kasutatakse aktiivselt nii tunnis kui ka väljaspool tundi (nt kirjasõbrad, õppereisid, õpilasvahetused ja kohtumised õpitavat keelt emakeelena kõnelejatega). Õpilane loeb autentseid ilukirjandus-, teabe-, tarbe- ja meediatekste. Kasutatakse mitmekesiseid ülesandeid, mis eeldavad loovat lähenemist. Keeletasemele vastava sõnavara omandamiseks ning keerukamate keelekonstruktsioonide kasutamiseks ja kinnistamiseks kasutab õpetaja ülesandeid, kus õpilane saab rakendada suhtlemisoskust, kasutades erinevaid keeleregistreid (nt suhtlemine ametiasutuses, tööintervjuul, olmesfääris). Õpetaja suunab õpilasi kõrvutama ja analüüsima erinevate keelte sarnasusi ja erinevusi, nägema keeltevahelisi seoseid ning jälgima oma keelekasutust. Õpetaja planeerib koos õpilasega tööd, et saavutada eesmärgiks seatud keeleoskustase. Iseseisvate tööharjumuste kõrval kinnistuvad paaris- ja meeskonnatöö oskused.

Õppetegevuseks sobivad näiteks:

- 1) meedia- ja autentsete audiovisuaalsete materjalide kasutamine;
- 2) iseseisev lugemine ning kuulamine;
- 3) tarbekirjade koostamine (nt CV, seletuskiri, avaldus, kaebus);
- 4) loovtööd (nt kirjand, essee, artikkel, retsensioon, kokkuvõte, luuletus, tõlge, blogi);
- 5) referaatide ja/või uurimistööde koostamine ning esitlemine;
- 6) argumenteerimisoskuse arendamine (nt väitlus, vaidlus);
- 7) rolli- ja suhtlusmängud;
- 8) projektitööd (nt filmide tegemine, teatritükkide etendamine, veebilehtede koostamine);
- 9) info otsimine erinevatest võõrkeelsetest teatmeallikatest (nt sõnaraamatud, Internet).

1.2 Õppesisu kursustena

Kõnearendus-, lugemis-, kuulamis- ja kirjutamisteemad.

1. **kursus: My Home is my castle:** dwellings and appliances; household chores; colours and rooms, home and safety; In Search of the Perfect Home; The Charming Past: *Blarney Castle – Dunnottar Castle*; compare types of houses, suggest ways to make houses safe for children, renting a house, expressing sympathy, requesting services; writing an advertisement; writing an informal letter describing a house for rent.
2. **kursus: While there is life, there is hope:** life events; facial features, feelings, stages in life, family relationships, work; *A Dream Come True; Extract from Jack and Jill*; discuss important things in life; express opinions on family matters; talk about memories of early childhood; breaking the news; describing people; introducing people; writing famous people's profiles, writing a narrative.
3. **kursus: Travel Broadens the Mind:** travel, holidays, festivals; weather; types of holidays and holiday equipment, holiday resorts; holiday troubles; traveller's tips; Getting away from it all; *Spectacular Nature – White Cliffs of Dover – The Rockies*; discuss weekend activities; speculations; holiday experiences; accepting/ refusing invitations; cancelling a hotel reservation; renting a vehicle; writing a letter of complaint, writing a semi – formal transactional letter.

4. **kursus: Earth is Dearer than Gold:** environment, energy; planet Earth; environmental problems; conservation; energy Crisis, preservation of animals and plants; *The Answer is Blowing in the Wind; The Little Land*; suggest ways to protect animals from extinction; suggest solutions to improve the environment; complaining; offering solutions to problems; expressing hesitation; writing a set of rules; writing an essay providing solutions to problems.

Keeleteadmised

LAUSEÕPETUS: Põimlaused; fraaside ja lausete ühendamine; *it/there* lause algul; tingimuslaused (I–III tüüp); kaudne kõne (aegade ühildumine, küsimused, korraldused, palved); kirjavahemärgid (jutumärgid); sõnade poolitamise põhireeglid (liitsõnad); alistavad sidesõnad (*however, though*). Õigekirjasüsteemi tajumine; teksti sidusus (*cohesion*); võrdlus-, otstarbe-, põhjus-, tagajärg-, mööndus- ja määrsõnalisi lauseid alustavad sidesõnad;

TEGUSÕNA: Harvemini esinevad ebareeglipärased tegusõnad (*grind, sew, ...*); isikuline tegumood (*Past Perfect, Present Perfect Continuous*); umbisikuline tegumood (*Present Simple / Past Simple/ Modal verbs*); modaalteigusõnad (*have to, ought, should, would*); tuleviku väljendamise erivõimalused; tarind *to*+infinitiiv, *ing*-vorm. Isikuline tegumood (*Past Perfect Continuous, Future Perfect*); Tegusõna mittepöördelised vormid (oleviku ja mineviku kesksõna); konstruktsioonid infinitiivi ja gerundiumiga; Kõik tegusõna aktiivi vormid – *Present, Past and Future tenses*

NIMISÕNA: Ainsuslikud ja mitmuslikud nimisõnad; liitnimisõnad; ainsuse ja mitmuse erijuhud (*every, none, all ...*);

OMADUSSÕNA: Omadussõnade kasutamine rahvusest ja kodakondsusest kõneldes; eritüvelised võrdlusastmed (*old-elder*); *enough/too*+omadussõna; omadussõna nimisõna funktsioonis (*the poor*).

ASESÕNA: Umbmäärased asesõnad (*either, neither*); umbisikulised asesõnad (*it, there*).

EESSÕNA: Enam kasutatavad eessõnalised väljendid (*take part in, look forward to*); eessõnad viisimäärustes (*with, without*). Nimi-, tegu- ja omadussõnalised fraasid eessõnadega.

ARVSÕNA: Protsent; aritmeetilised põhitehted; kümnendmurrud; arvsõna „0” erinev lugemine.

MÄÄRSÕNA: Määrsõnade liigid ja võrdlemine; määrsõna koht lauses. Mitmetähenduslikud määrsõnad (*badly, shortly*);

SÕNATULETUS: Liitsõnad; enam kasutatavad ees- (*re-, un-*) ja järelliited (*-ness, -ion, -ous*) nimi-, omadus-, tegusõnade moodustamiseks. Ees- ja järelliited nimi-, omadus-, tegusõnade moodustamiseks (*counter-, sub-, dis-, -dom, -hood-, en-, trans-*).

1.3 Õpitulemused

1.3.1 Suuline tekstiloome (rääkimine)

B 1 tase

- oskab esitada võrdlemisi ladusaid, kuid üldsõnalisi kirjeldusi oma huvivaldkonna teemade piires, väljendades mõtteid lihtsate lausete järjendina
- oskab kirjeldada unistusi, soove
- oskab vahendada raamatu või filmi sisu ja kirjeldada oma muljeid
- oskab lühidalt põhjendada ning selgitada arvamusi, kavatsusi ja toiminguid
- oskab esitada lühikesi ettevalmistatud teateid igapäevases tööolukorras.
- oskab vastata esinemisjärgsetele küsimustele, mõnikord võib paluda küsimust korrata.

B 2 tase

- oskab esitada selgeid, üksikasjalikke kirjeldusi ja ettekandeid mitmesugustel oma huvivaldkonna teemadel
- oskab selgitada oma vaatenurka, kaaluda kõnealuste seisukohtades tugevaid ja nõrku külgi
- oskab edastada üldisema sisuga teateid igapäevases töökorralduses. Kõne on mõistetav ja arusaadav
- oskab esinemisjärgsetele küsimustele vastata ladusalt, sundimatult ja pngutuseta, ilma, et kuulajatel tekiks mõistmisraskusi

1.3.2 Kirjalik tekstiloome (kirjutamine)

B 1 tase

- oskab kirjutada tuttavalt teemal lihtsamaid seostatud tekste, ühendades lühemaid lauseid lihtsa järjendina
- oskab kirjalikult vahendada kogemusi, kirjeldada tundeid ja reaktsioone lihtsa seotud tekstina
- oskab kirjutada lühikesi lihtsamaid kirjatöid endale huvipakkuval teemal
- oskab läbi mõelda, kuidas asja tuuma jm olulist sõnastada, lihtsustades vajaduse korral sõnumit
- oskab objekte kirjeldada tunnuste kaudu, kui vajalik sõna ei meenu
- oskab katkenud vestlust uuesti alustada, kasutades teistsugust taktikat
- oskab parandada valesti kasutatud ajavorme jm keelendeid, kui vestluspartner sellele tähelepanu juhib

B 2 tase

- oskab kirjutada selgeid, üksikasjalikke tekste oma huvivaldkonna teemade piires, sünteesides mitmest allikast pärit infot
- oskab kirjutada filmi või raamatu kokkuvõtet
- oskab oma jutu läbi mõelda ja leida sobivad keelendid, et kuulajatele moonutustena kohale jõuaks
- oskab leida väljendusviisi, mis varjab lünki omandatud sõnavaras ja grammatikas
- oskab parandada keelevääratusi ja vigu, kui ta neid märkab või kui need on põhjustanud möödarääkimist.

1.3.3 Kuulamistoiming (kuulamine)

B 1 tase

- mõistab lihtsas sõnastuses faktiteavet igapäevaeltu ja tööga seotud teemadel.
- suudab üldiselt jälgida pikema mõttevahetuse põhipunkte eeldusel, et kõneldakse üldkeeles ja hääldus on selges
- uudab jälgida loengut vm esinemist oma valdkonnas, kui teema on tuttav, sõnastus lihtne ja jutu ülesehitus selge

- mõistab enamiku salvestatud ja ringhäälingus leviva materjali sisu, kui teema pakub huvi, kõne on selge ja jutt üldkeelne

B 2 tase

- suudab jälgida pikka juttu ja keeruka sisuga vaidlust juhul, kui teema on tuttav ja vestluse suunda toetavad selged märksõnad
- suudab vähese pingutuseta mõista, mida tema ümber räägitakse, aga võib pidada raskeks osalemist mitme emakeelekõneleja mõttevahetuses
- mõistab normaalse kiirusega edastatud üldkeelseid teadaandeid ja sõnumeid konkreetsetel ja abstraktsetel teemadel
- mõistab enamikku asjalikest raadiosaadetest ning salvestatud ja ringhäälingus levivast materjalist, mis on üldkeelne ja lubab kõneleja meeleolu, tooni vm tabada

1.3.4 Lugemistegevus (lugemine)

B 1 tase

- loeb lihtsat faktiteavet rahuldava arusaamisega, kui teema kuulub tema huvivaldkonda
- mõistab sündmusi, tundeid ja soove kirjeldavaid isiklike kirju määral mis lubab pidada regulaarset kirjavahetust
- oskab leida ja mõista asjakohast teavet igapäevatekstides
- mõistab käsitletava teema arutluskäiku, kuid ei pruugi aru saada üksikasjadest
- mõistab seadmete selgeid lihtsaid kasutusjuhendeid

B 2 tase

- loeb suuresti iseseisvalt, kohandades lugemise viisi ja kiirust sõltuvalt tekstist ja lugemise eesmärgist ning kasutades sobivaid abimaterjale.
- Loeb oma huvivaldkonnaga seotuvaid kirju ja taipab asja tuuma
- Suudab kiiresti hõlmata pikki ja keerukaid tekste, keskendudes asjakohastele detailidele
- Mõistab kaasaegseid probleemartikleid ja ülevaateid, kus autorid väljendavad lahknevaid hoiakuid ja eriarvamusi

1.3.5 Audiovisuaalne tegevus

B 1 tase

- Mõistab suurt osa telesaadetest, kui teema pakub huvi ning räägitakse suhteliselt aeglaselt ja selgelt

B 2 tase

- Mõistab dokumentaalsaateid ja – filme ning enamikku muid filme, otseintervjuusid, vestlussaateid, telelavastusi vm, mis on üldkeelne

1.3.6 Vastuvõtustrateegiad

B 1 tase

- suudab kontekstis mõista tundmatuid sõnu, kui teema kuulub tema huvivaldkonda

B 2 tase

- oskab konteksti põhjal tuletada juhuslike tundmatute sõnade tähendust ja järeldada lausete mõtet, kui arutluse teema on tuttav

1.3.7 Suuline suhtlus

B 1 tase

- oskab avaldada arvamust, anda ja küsida infot igapäevaelu ja isiklike asjade kohta
- saab hästi hakkama vestlusega, kui see puudutab tema tööasju ja huvialasid

- oskab vahetada, üle küsida ja hinnata infot; tuleb toime vähem tuttavas olukorras ja oskab selgitada, milles seisneb probleem
- suudab igapäevasuhtluses jälgida selgelt artikuleeritud kõnet, mõningaid sõnu või fraase võib siiski paluda korrata
- oskab väljendada üllatust, rõõmu, kurbust, huvi ja ükskõiksust; oskab sellistele emotsioonidele reageerida
- oskab avaldada arvamust mõnel abstraktsel või kultuuriteemal. Oskab selgitada milles seisneb probleem
- saab hästi hakkama oma vaatekoha selgitamisega kuid väitlemisega on raskusi
- on võimeline jälgima, mida räägitakse. Oskab teiste öeldut osaliselt korrata, et kindlustada vastastikust mõistmist
- oskab küsida ja järgida üksikasjalikke juhtnööre
- oskab ettevalmistatud küsimuste toel teha lihtsat intervjuud. Suudab esitada mõne ettevalmistamata küsimuse

B 2 tase

- on võimeline ettevalmistuseta astuma vestlusesse kui kõneaine on tuttav
- suudab igapäevases vestluses jälgida selge hääldusega pöördumist
- oskab edasi anda tundevarjundeid ning rõhutada toimunu ja kogetu olulisust
- suudab mõningase pingutusega mõista suuremat osa kuuldust, kuid võib mõttevahetuses kõrvalseisjaks jääda, kui emakeelsed kõnelejad ei märka oma keelekasutust kohandada
- suudab jälgida oma toimevaldkonda puudutavat arutelu. Mõistab üksikasju, millele rääkija tähelepanu pöörab
- oskab kaasa aidata töö edenemisele, kutsudes teisi liituma, küsides nende arvamust
- oskab selgelt ja üksikasjalikult kirjeldada, kuidas mingit toimingut läbi viia
- oskab läbi viija ettevalmistatud intervjuud, kontrollida ja üle küsida infot

1.3.8 Kirjalik suhtlus

B1 tase

- oskab kirjutada isiklikke kirju ja teateid, küsides lihtsat hädavajalikku teavet või edastades seda teistele

B 2 tase

- oskab kirja panna sõnumeid ja arvamusi ning seostada neid teistelt kuulduga
- oskab kirjutada kirju, mis vahendavad tundeid või kirjutajale tähtsaid sündmusi ja kogemusi. Oskab kommenteerida partneri arvamust ja teateid

1.3.9 Interaktiivsed strateegiad

B 1 tase

- oskab alustada, jätkata ja lõpetada lihtsat silmast silma vestlust kui kõneaine on talle tuttav või huvipakkuv
- oskab kasutada põhisoonavara ja – strateegiaid, et vestlust või diskussiooni ülal hoida

B 2 tase

- oskab kõnelust alustada ja sobival ajal kõnevooru võtta; oskab soovi korral vestlust lõpetada, kuid ei pruugi seda alati teha kõige kohasemal viisil.
- oskab üle küsida, kas on rääkijast õigesti aru saanud ja kahtluse korral selgitust paluda

1.3.10 Tekstid

B 1 tase

- oskab loengumärkmeid teha võtmesõnade kujul, kui tegemist on tuttava teemaga ning tekst esitatakse lihtsas sõnastuses ja selge hääldusega
- oskab kokku panna eri allikatest pärineva info ja teha sellest teistele kokkuvõtte. Oskab lühikesi lihtsas keeles tekste oma sõnadega kirja panna, kasutades originaalteksti sõnu ja järgida selle kulgu.

B 2 tase

- mõistab loogilise ülesehitusega loenguid kui teema on tuttav, oskab konspekteerida olulisena tunduvaid seisukohti
- oskab resümeerida ja kommenteerida nii tarbe – kui ka loovtekste, uudiseid, intervjuusid ja dokumentaalsaateid. Oskab kokku võtta filmide sisu ja sündmustikku

1.3.11 Suhtluspädevus

- **B 1 tase**
- oskab keelt piisavalt, et väljendada igapäevateemadel; sõnavara on piisav
- valdab põhisõnavara, kuid teeb märkimisväärseid vigu, kui on vaja väljendada keerukat mõtet või kui olukord on võõras
- kasutab tuttavas olukorras grammatiliselt üsna õiget keelt, ehkki emakeele mõju on märgatav. Tuleb ette vigu, kuid need ei taksita mõistmist
- hääldus on selge ja arusaadav kuid aegajalt on märgata võõrast aktsenti ja hääldusvigu
- kirjutamine ja kirjavahemärgistus ja teksti paigutus on sedavõrd korrektne, et ei sega jälgimist
- oskab sõnastada mitmesuguseid vajadusi, kasutades sagedasi väljendeid ja neutraalset keelt. Tunneb peamisi viisakusnõudeid, oskab neid täita. On teadlik kultuurierinevustest, oskab suhestada oma ja võõrast kultuuri ning tähele panna olulisemaid erinevusi kommetes, hoiakutes, väärtushinnangutes ja uskumustes.
- oskab kohandada oma väljendust, et tulla toime ebatüüpilistes ja isegi keerulises olukorras
- oskab alustada, jätkata ja lõpetada silmast silma vestlust, kui kõneaine on tuttav või huvipakkuv
- oskab üsna ladusalt jutustada ja kirjeldada, väljendades mõtteid lihtsate lausete järjendina
- oskab arusaadavalt väljendada, kuigi pikema kõnelõigu korral teeb sageli pause, et otsida sobivaid sõnu ja grammatilisi vorme sõnastuse korrigeerimiseks

B 2 tase

- oskab keelt piisavalt, et sõnu otsimata kirjeldada vajalikku, väljendada seisukohti ja esitada põhjendusi.
- sõnakasutus on üldjoontes täpne; aegajalt võib küll sõnavalikul eksida, kuid see ei takista suhtlust
- oskab tavaolukorras üsna õigesti kasutada tüüpkeelendeid ja moodustusmalle
- on omandanud selge ja loomuliku häälduse ning intonatsiooni
- kirjutamine ja kirjavahemärgistus on üsna korrektne, ehkki vahel on märgata emakeele mõju
- oskab olukohaselt väljendada ja suudab vältida suuremaid sõnastusvigu
- oskab paindlikult kasutada lihtsaid keelevahendeid, et väljendada vajalikku

- oskab kõnelust alustada ja sobival ajal kõnevooru võtta; oskab soovi korral vestlust lõpetada, kuid ei pruugi seda teha alati kõige kohasemal viisil
- oskab kirjeldada peamisi seisukohti
- oskab kasutada piiratud hulgal sidumisvõtteid, mis lubab ühendada lausungeid selgeks sidusaks tekstiks. Mõttekäik võib seejuures jääda mõneti katkendlikuks.
- oskab kõnetempo hoida enam – vähem ühtlase ka pikemate kõnelõikude korral. Võin kõhelda vormide ja väljendite valikul.
- oskab üsna täpselt selgitada mõtte või probleemi tuuma

LISA 2 10.KLASS AINEKAVA SAKSA KEEL (B2) **(B- keel 3 kursust; 105 tundi õppeaastas)**

2.1 Õppetegevused

Gümnaasiumis arendatakse kõiki osaoskusi võrdselt, rõhuasetused võivad kursuseti olla erinevad. Õpitavat keelt kasutatakse aktiivselt nii tunnis kui ka väljaspool tundi (nt kirjasõbrad, õppereisid, õpilasvahetused ja kohtumised õpitavat keelt emakeelena kõnelejatega). Õpilane loeb autentseid ilukirjandus-, teabe-, tarbe- ja meediatekste. Kasutatakse mitmekesiseid ülesandeid, mis eeldavad loovat lähenemist. Keeletasemele vastava sõnavara omandamiseks ning keerukamate keelekonstruktsioonide kasutamiseks ja kinnistamiseks kasutab õpetaja ülesandeid, kus õpilane saab rakendada suhtlemisioskust, kasutades erinevaid keeleregistreid (nt suhtlemine ametiasutuses, tööintervjuul, olmesfääris). Õpetaja suunab õpilasi kõrvutama ja analüüsima erinevate keelte sarnasusi ja erinevusi, nägema keeltevahelisi seoseid ning jälgima oma keelekasutust. Õpetaja planeerib koos õpilasega tööd, et saavutada eesmärgiks seatud keeleoskustase. Iseseisvate tööharjumuste kõrval kinnistuvad paaris- ja meeskonnatöö oskused.

Õppetegevuseks sobivad näiteks:

- 1) meedia- ja autentsete audiovisuaalsete materjalide kasutamine;
- 2) iseseisev lugemine ning kuulamine;
- 3) tarbekirjade koostamine (nt CV, seletuskiri, avaldus, kaebus);
- 4) loovtööd (nt kirjand, essee, artikkel, retsensioon, kokkuvõte, luuletus, tõlge, blogi);
- 5) referaatide ja/või uurimistöde koostamine ning esitlemine;
- 6) argumenteerimisoskuse arendamine (nt väitlus, vaidlus);
- 7) rolli- ja suhtlusmängud;
- 8) projektitööd (nt filmide tegemine, teatritükkide etendamine, veebilehtede koostamine);
- 9) info otsimine erinevatest võõrkeelsetest teatmeallikatest (nt sõnaraamatud, Internet).

2.2 Õppesisu kursustena

Kõnearendus-, lugemis-, kuulamis- ja kirjutamisteemad.

1.kursus- Erleben- läbielatu, elamus(ed); Jung sein in Deutschland/Estland- noor olla Saksamaal/Eestis; Erben- pärandus; Jemanden kennen lernen durch On-Line- kedagi interneti teel tundma õppima; Was will ich werden und was wird von mir? Kelleks ma tahan saada ja kes minust saab; Freundschaft knüpfen- sõprussuhteid looma; Was fasziniert mich? Mis paelub mind?

2. kursus - Im Gasthaus oder im Restaurant sein - sööklas või restoranis; Schöne Orte beschreiben- ilusaid kohti kirjeldama; Musik in meinem Leben- muusika minu elus; Eine beeindruckende Erinnerung beschreiben- ühte muljet avaldavat sündmust kirjeldama; Traditionelle Feste mit den Freunden/mit der Familie- traditsioonilised peod sõprade/perega; traditionelle Feste in Deutschland/ in Estland- traditsioonilised peod Saksamaal/Eestis

3. kursus - Mida tähendab vanasõna: „Aller Anfang ist schwer“ „ Iga algus on raske“ ; Mein neues Leben/ neue Veränderungen in meinem Leben- minu uus elu/muudatused minu elus; Über Spielsucht in Deutschland /Estland - mängusõltuvusest Saksamaal/Eestis; Über Filme sprechen- filmidest rääkima; die neue Welt des Essens/Einkaufenliste komplektieren- söömise uus maailm/sisseostunimekirja koostamine; Mobbing in der Schule/am Arbeitsplatz- tagakiusamine koolis/töökohal; Utopie oder Wirklichkeit?

Utopia või tõelisus; neue utopische Sachen-ued utoopilised asjad; über neue Erfindungen sprechen- uutest leiutistest rääkima; Wo will ich eingetaucht sein? Mida ma tahan omal nahal tunda saada? Mida tähendab vanasõna: „Alte Liebe rostet nicht“ – „Vana arm ei roosteta“

Keeleteadmised 1. – 3. KURSUS

- ***NIMISÕNA:** soo määramine, nimisõna mitmuse moodustamine, nimisõnade käänamine
- ***ARTIKKEL:** umbmäärane ja määrav artikkel, artikli puudumine
- ***OMADUSSÕNA:** öeldistäite ja täiendina, võrdlusastmed, omadussõna substantiveerimine, käänamine
- ***ASESÕNA:** isikuliste, omastavate, näitavate ja siduvate asesõnade käänamine ja kasutamine
- ***TEGUSÕNA:** reeglipärase ja ebareeglipärase tegusõnade põhivormid, enesekohaste tegusõnade pööramine indikatiivi aktiivi kõigis ajavormides, modaaltetusõnade tähendus, kasutamine
- *indikatiivi aktiivi ajavormide Päsens, Präteritum, Perfekt, Plusquamperfekt, Futur I moodustamine ja kasutamine
- ***KÄSKIV KÕNEVIIS:** moodustamine ja kasutamine
- ***PASSIIV:** Präsens, Präteritum
- *tegusõnade rektisioon
- ***EESSÕNA:** daativi (*aus, bei, zu, von, nach, seit, ...*), akusatiivi (*für, ohne, um, ...*), daativi või akusatiiviga (*an, in, auf, ...*) ja genitiiviga (*wegen, trotz, innerhalb, ...*)
- * **KAUDSE KÜSIMUSE:** moodustamine
- * **SIDESÕNADE:** (*und, dass, weil, da, wenn, als, aber, damit, zwar..aber, um..zu,...*) kasutamine ja sõnajärg lauses
- ***ÕIGEKIRI:** suur ja väike algustäht, punkt, koma, küsi ja hüüumärk.
- * Nimi-, omadus- ja tegusõnade **TULETUSLIITED:** *Mißerfolg, essbar, endlos, zerreißen, herkommen, ...*

2.3 Õpitulemused

2.3.1 Suuline tekstiloome (rääkimine)

B 1 tase

- oskab esitada võrdlemisi ladusaid, kuid üldsõnalisi kirjeldusi oma huvivaldkonna teemade piires, väljendades mõtteid lihtsate lausete järjendina
- oskab kirjeldada unistusi, soove
- oskab vahendada raamatu või filmi sisu ja kirjeldada oma muljeid
- oskab lühidalt põhjendada ning selgitada arvamusi, kavatsusi ja toiminguid
- oskab esitada lühikesi ettevalmistatud teateid igapäevases tööolukorras.
- oskab vastata esinemisjärgsetele küsimustele, mõnikord võib paluda küsimust korrata.

B 2 tase

- oskab esitada selgeid, üksikasjalikke kirjeldusi ja ettekandeid mitmesugustel oma huvivaldkonna teemadel
- oskab selgitada oma vaatenurka, kaaluda kõnealuste seisukohtades tugevaid ja nõrku külgi
- oskab edastada üldisema sisuga teateid igapäevases töökorralduses. Kõne on mõistetav ja arusaadav
- oskab esinemisjärgsetele küsimustele vastata ladusalt, sundimatult ja pingutuseta, ilma, et kuulajatel tekiks mõistmisküsimusi

2.3.2 Kirjalik tekstiloome (kirjutamine)

B 1 tase

- oskab kirjutada tuttavalt teemal lihtsamaid seostatud tekste, ühendades lühemaid lauseid lihtsa järjendina
- oskab kirjalikult vahendada kogemusi, kirjeldada tundeid ja reaktsioone lihtsa seotud tekstina
- oskab kirjutada lühikesi lihtsamaid kirjatöid endale huvipakkuval teemal
- oskab läbi mõelda, kuidas asja tuuma jm olulist sõnastada, lihtsustades vajaduse korral sõnumit
- oskab objekte kirjeldada tunnuste kaudu, kui vajalik sõna ei meenu
- oskab katkenud vestlust uuesti alustada, kasutades teistsugust taktikat
- oskab parandada valesti kasutatud ajavorme jm keelendeid, kui vestluspartner sellele tähelepanu juhib

B 2 tase

- oskab kirjutada selgeid, üksikasjalikke tekste oma huvivaldkonna teemade piires, sünteesides mitmest allikast pärit infot
- oskab kirjutada filmi või raamatu kokkuvõtet
- oskab oma jutu läbi mõelda ja leida sobivad keelendid, et kuulajatele moonutustena kohale jõuaks
- oskab leida väljendusviisi, mis varjab lünki omandatud sõnavaras ja grammatikas
- oskab parandada keelevääratusi ja vigu, kui ta neid märkab või kui need on põhjustanud möödarääkimist.

2.3.3 Kuulamistoiming (kuulamine)

B 1 tase

- mõistab lihtsas sõnastuses faktiteavet igapäevaelu ja tööga seotud teemadel.
- suudab üldiselt jälgida pikema mõttevahetuse põhipunkte eeldusel, et kõneldakse üldkeeles ja hääldus on selges
- uudab jälgida loengut vm esinemist oma valdkonnas, kui teema on tuttav, sõnastus lihtne ja jutu ülesehitus selge
- mõistab enamiku salvestatud ja ringhäälingus leviva materjali sisu, kui teema pakub huvi, kõne on selge ja jutt üldkeelne

B 2 tase

- suudab jälgida pikka juttu ja keeruka sisuga vaidlust juhul, kui teema on tuttav ja vestluse suunda toetavad selged märksõnad
- suudab vähese pingutuseta mõista, mida tema ümber räägitakse, aga võib pidada raskeks osalemist mitme emakeelekõneleja mõttevahetuses
- mõistab normaalse kiirusega edastatud üldkeelseid teadaandeid ja sõnumeid konkreetsetel ja abstraktsetel teemadel
- mõistab enamikku asjalikest raadiosaadetest ning salvestatud ja ringhäälingus levivast materjalist, mis on üldkeelne ja lubab kõneleja meeleolu, tooni vm tabada

2.3.4 Lugemistegevus (lugemine)

B 1 tase

- loeb lihtsat faktiteavet rahuldava arusaamisega, kui teema kuulub tema huvivaldkonda
- mõistab sündmusi, tundeid ja soove kirjeldavaid isiklikke kirju määral mis lubab pidada regulaarset kirj vahetust
- oskab leida ja mõista asjakohast teavet igapäevatekstides

- mõistab käsitletava teema arutluskäiku, kuid ei pruugi aru saada üksikasjadest
- mõistab seadmete selgeid lihtsaid kasutusjuhendeid

B 2 tase

- loeb suuresti iseseisvalt, kohandades lugemise viisi ja kiirust sõltuvalt tekstist ja lugemise eesmärgist ning kasutades sobivaid abimaterjale.
- Loeb oma huvivaldkonnaga seostuvaid kirju ja taipab asja tuuma
- Suudab kiiresti hõlmata pikki ja keerukaid tekste, keskendudes asjakohastele detailidele
- Mõistab kaasaegseid probleemartikleid ja ülevaateid, kus autorid väljendavad lahknevaid hoiakuid ja eriarvamusi

2.3.5 Audiovisuaalne tegevus

B 1 tase

- Mõistab suurt osa telesaadetest, kui teema pakub huvi ning räägitakse suhteliselt aeglaselt ja selgelt

B 2 tase

- Mõistab dokumentaalsaateid ja – filme ning enamikku muid filme, otseintervjuusid, vestlussaateid, teletlavastusi vm, mis on üldkeelne

2.3.6 Vastuvõtustrateegiad

B 1 tase

- suudab kontekstis mõista tundmatuid sõnu, kui teema kuulub tema huvivaldkonda

B 2 tase

- oskab konteksti põhjal tuletada juhuslike tundmatute sõnade tähendust ja järeldada lausete mõtet, kui arutluse teema on tuttav

1.3.7 Suuline suhtlus

B 1 tase

- oskab avaldada arvamust, anda ja küsida infot igapäevaelu ja isiklike asjade kohta
- saab hästi hakkama vestlusega, kui see puudutab tema tööasju ja huvialasid
- oskab vahetada, üle küsida ja hinnata infot; tuleb toime vähem tuttavas olukorras ja oskab selgitada, milles seisneb probleem
- suudab igapäevasuhtluses jälgida selgelt artikuleeritud kõnet, mõningaid sõnu või fraase võib siiski paluda korrata
- oskab väljendada üllatust, rõõmu, kurbust, huvi ja ükskõiksust; oskab sellistele emotsioonidele reageerida
- oskab avaldada arvamust mõnel abstraktsel või kultuuriteemal. Oskab selgitada milles seisneb probleem
- saab hästi hakkama oma vaatekoha selgitamisega kuid väitlemisega on raskusi
- on võimeline jälgima, mida räägitakse. Oskab teiste öeldut osaliselt korrata, et kindlustada vastastikust mõistmist
- oskab küsida ja järgida üksikasjalikke juhtnõure
- oskab ettevalmistatud küsimuste toel teha lihtsat intervjuud. Suudab esitada mõne ettevalmistamata küsimuse

B 2 tase

- on võimeline ettevalmistuseta astuma vestlusesse kui kõneaine on tuttav
- suudab igapäevases vestluses jälgida selge hääldusega pöördumist
- oskab edasi anda tundevarjundeid ning rõhutada toimunu ja kogetu olulisust

- suudab mõningase pingutusega mõista suuremat osa kuuldust, kuid võib mõttevahetuses kõrvalseisjaks jääda, kui emakeelsed kõnelejad ei märka oma keelekasutust kohandada
- suudab jälgida oma toimevaldkonda puudutavat arutelu. Mõistab üksikasju, millele rääkija tähelepanu pöörab
- oskab selgelt ja üksikasjalikult kirjeldada, kuidas mingit toimingut läbi viia
- oskab läbi viia ettevalmistatud intervjuud, kontrollida ja üle küsida infot

2.3.8 Kirjalik suhtlus

B1 tase

- oskab kirjutada isiklike kirju ja teateid, küsides lihtsat hädavajalikku teavet või edastades seda teistele

B 2 tase

- oskab kirja panna sõnumeid ja arvamusi ning seostada neid teistelt kuulduga
- oskab kirjutada kirju, mis vahendavad tundeid või kirjutajale tähtsaid sündmusi ja kogemusi. Oskab kommenteerida partneri arvamust ja teateid

2.3.9 Interaktiivsed strateegiad

B 1 tase

- oskab alustada, jätkata ja lõpetada lihtsat silmast silma vestlust kui kõneaine on talle tuttav või huvipakkuv
- oskab kasutada põhisoonavara ja – strateegiaid, et vestlust või diskussiooni ülal hoida

B 2 tase

- oskab kõnelust alustada ja sobival ajal kõnevooru võtta; oskab soovi korral vestlust lõpetada, kuid ei pruugi seda alati teha kõige kohasemal viisil.
- oskab üle küsida, kas on rääkijast õigesti aru saanud ja kahtluse korral selgitust paluda

2.3.10 Tekstid

B 1 tase

- oskab loengumärkmeid teha võtmesõnade kujul, kui tegemist on tuttava teemaga ning tekst esitatakse lihtsas sõnastuses ja selge hääldusega
- oskab kokku panna eri allikatest pärineva info ja teha sellest teistele kokkuvõtte. Oskab lühikesi lihtsas keeles tekste oma sõnadega kirja panna, kasutades originaalteksti sõnu ja järgida selle kulgu.

B 2 tase

- mõistab loogilise ülesehitusega loenguid kui teema on tuttav, oskab konspekteerida olulisena tunduvaid seisukohti
- oskab resümeerida ja kommenteerida nii tarbe – kui ka loovtekste, uudiseid, intervjuusid ja dokumentaalsateid. Oskab kokku võtta filmide sisu ja sündmustikku

2.3.11 Suhtluspädevus

• B 1 tase

- oskab keelt piisavalt, et väljenduda igapäevateemadel; sõnavara on piisav
- valdab põhisoonavara, kuid teeb märkimisväärseid vigu, kui on vaja väljendada keerukat mõtet või kui olukord on võõras

- kasutab tuttavas olukorras grammatiliselt üsna õiget keelt, ehkki emakeele mõju on märgatav. Tuleb ette vigu, kuid need ei takista mõistmist
- hääldus on selge ja arusaadav kuid aegajalt on märgata võõrast aktsenti ja hääldusvigu
- kirjutamine ja kirjavahemärgistus ja teksti paigutus on sedavõrd korrektne, et ei sega jälgimist
- oskab sõnastada mitmesuguseid vajadusi, kasutades sagedasi väljendeid ja neutraalset keelt. Tunneb peamisi viisakusnõudeid, oskab neid täita. On teadlik kultuurierinevustest, oskab suhestada oma ja võõrast kultuuri ning tähele panna olulisemaid erinevusi kommetes, hoiakutes, väärtushinnangutes ja uskumustes.
- oskab kohandada oma väljendust, et tulla toime ebatüüpilistes ja isegi keerulises olukorras
- oskab alustada, jätkata ja lõpetada silmast silma vestlust, kui kõneaine on tuttav või huvipakkuv
- oskab üsna ladusalt jutustada ja kirjeldada, väljendades mõtteid lihtsate lausete järjendina
- oskab arusaadavalt väljenduda, kuigi pikema kõnelõigu korral teeb sageli pause, et otsida sobivaid sõnu ja grammatilisi vorme sõnastuse korrigeerimiseks

B 2 tase

- oskab keelt piisavalt, et sõnu otsimata kirjeldada vajalikku, väljendada seisukohti ja esitada põhjendusi.
- sõnakasutus on üldjoontes täpne; aegajalt võib küll sõnavalikul eksida, kuid see ei takista suhtlust
- oskab tavaolukorras üsna õigesti kasutada tüüpkeelendeid ja moodustusmalle
- on omandanud selge ja loomuliku häälduse ning intonatsiooni
- kirjutamine ja kirjavahemärgistus on üsna korrektne, ehkki vahel on märgata emakeele mõju
- oskab olukohaselt väljenduda ja suudab vältida suuremaid sõnastusvigu
- oskab paindlikult kasutada lihtsaid keelevahendeid, et väljendada vajalikku
- oskab kõnelust alustada ja sobival ajal kõnevooru võtta; oskab soovi korral vestlust lõpetada, kuid ei pruugi seda teha alati kõige kohasemal viisil
- oskab kirjeldada peamisi seisukohti
- oskab kasutada piiratud hulgal sidumisvõtteid, mis lubab ühendada lausungeid selgeks sidusaks tekstiks. Mõttekäik võib seejuures jääda mõneti katkendlikuks.
- oskab kõnetempo hoida enam – vähem ühtlase ka pikemate kõnelõikude korral. Võib kõhelda vormide ja väljendite valikul.
- oskab üsna täpselt selgitada mõtte või probleemi tuuma

LISA 3 10.KLASSI AINEKAVA VENE KEEL (B1) (B- keel 3 kursust õppeaastas; nädalas 3 tundi)

3.1 Õppetegevused

Gümnaasiumis arendatakse kõiki osaoskusi võrdselt, rõhuasetused võivad kursuseti olla erinevad. Õpitavat keelt kasutatakse aktiivselt nii tunnis kui ka väljaspool tundi (nt kirjasõbrad, õppereisid, õpilasvahetused ja kohtumised õpitavat keelt emakeelena kõnelejatega). Õpilane loeb autentseid ilukirjandus-, teabe-, tarbe- ja meediatekste. Kasutatakse mitmekesiseid ülesandeid, mis eeldavad loovat lähenemist. Keeletasemele vastava sõnavara omandamiseks ning keerukamate keelekonstruktsioonide kasutamiseks ja kinnistamiseks kasutab õpetaja ülesandeid, kus õpilane saab rakendada suhtlemisoskust, kasutades erinevaid keeleregistreid (nt suhtlemine ametiasutuses, tööintervjuul, olmesfääris). Õpetaja suunab õpilasi kõrvutama ja analüüsima erinevate keelte sarnasusi ja erinevusi, nägema keeltevahelisi seoseid ning jälgima oma keelekasutust. Õpetaja planeerib koos õpilasega tööd, et saavutada eesmärgiks seatud keeleoskustase. Iseseisvate tööharjumuste kõrval kinnistuvad paaris- ja meeskonnatöö oskused.

Õppetegevuseks sobivad näiteks:

- 1) meedia- ja autentsete audiovisuaalsete materjalide kasutamine;
- 2) iseseisev lugemine ning kuulamine;
- 3) tarbekirjade koostamine (nt CV, seletuskiri, avaldus, kaebus);
- 4) loovtööd (nt kirjand, essee, artikkel, retsensioon, kokkuvõtte, luuletus, tõlge, blogi);
- 5) referaatide ja/või uurimistöde koostamine ning esitlemine;
- 6) argumenteerimisoskuse arendamine (nt väitlus, vaidlus);
- 7) rolli- ja suhtlusmängud;
- 8) projektitööd (nt filmide tegemine, teatritükkide etendamine, veebilehtede koostamine);
- 9) info otsimine erinevatest võõrkeelsetest teatmeallikatest (nt sõnaraamatud, Internet).

3.2 Õppesisu kursustena

Kõnearendus-, lugemis-, kuulamis- ja kirjutamisteemad.

1. **kursus: Venemaa geograafiline asend ja seotus Eesti ajaloo**
venemaa füüsiline, majandus ja poliitiline kaart, suuremad linnad, maavarad, kliima, loodus, floora ja fauna; Siberi, Kaug – Ida, Kaukaasia, Krimmi seotus Eesti ajaloo
2. **kursus: Vene kultuuriloo seotus Moskva ja Peterburiga**
venemaa pealinnad, tutvumine Moskva ja Peterburi vaatamisväärsustega, kultuurilooga ja kunstiga, Romanovite dünastia
3. **kursus: Eestlased vene kultuuriloos ja venelased eesti kultuuriloos**
eesti kunstnikud, teadlased, meresõitjad jne vene kultuuriloos; eestlaste väljaränded; vene kultuuritegelased eesti kultuuriloos (dekabristide ülestõus)

Keeleteadmised B1

KIRI JA HÄÄLDUS: Häälikuvaheldused tegusõnade pööramisel.

NIMISÕNA: kõikide käänetega - isikuline, suunav, omastav asesõna; nimisõna ainsus ja mitmus; omadussõna ainsus ja mitmus; põhi – ja järgarvud

Родительный käände kasutamine *kõikide* eessõnadega, tunnuse tähistamine (nt *урок музыки, платье из шёлка*), vahemaa ja ajavahemiku tähistamine (*от ... до; с ... до*).

Дательный: Küsimused *к кому? к чему?* ja vastused. Eessõna *по* kasutamine.

Творительный: Küsimused *с кем? с чем?* ja vastused.

Предложный: Küsimused *о ком? о чём?* ja vastused.

I ja II käändkond: mitmuse käändelõpud. III käändkond, ainsuse ja mitmuse vormid. Ees-, isa- ja perekonnanimede käänamine; käändumatud nimed. Osaobjekt родительный käändes (nt дай мне молока, соли), nn „второй родительный” (nt выпей соку).

OMADUSSÕNAD: Omadussõna võrdlusastmete moodustamine (tüvemuutused (nt глубокий > глубже), supletiiivsed vormid (nt хорошо > лучше) ja kasutamine. Omadussõna lühivormide moodustamine ja kasutamine.

TEGUSÕNA: Faasiverbide pööramine ja kasutamine tegusõnalisel liitõeldises (nt начал говорить, продолжал спорить, кончил разговаривать).

Modaalverbide мочь ja хотеть pööramine ning kasutamine tegusõnalisel liitõeldises (nt могу говорить, хочу играть).

Liikumisverbid: kindlas suunas e sihipärane liikumine vs edasi-tagasi või kaootiline liikumine. Liikumisverbide pööramine.

Verbi aspekt: imperfektiivse/perfektiivse aspekti ajavormid. Aspektipaari mõiste: kõnehetkel toimuv või kestev tegevus / ühekordne või tulevikus toimuv tegevus (nt обнимать/обнять*); kestev tegevus või seisund / toimunud tulemuslik tegevus (nt надевать/надеть*); imperfektiivsus (nt каждый год, всегда, долго, часто) või perfektiivsus (nt завтра, вчера, скоро, в будущем) rõhutavad kontekstisõnad.

Eritüvelised aspektipaarid, iseärasused verbide pööramisel: nt говорить/сказать*, брать/взять*, класть/положить*, садиться/сесть*, ловить/поймать*, возвращать/вернуть*, ложиться/лечь*. Käskiv, - tingiv – ja kaudne kõneviis
Tegusõnade rektsioon

ASESÕNA: omastavate asesõnade vormid ja nende kasutamine asesõnade abil

MÄÄRSÕNA: Määrsõnade võrdlusastmete moodustamine ja kasutamine.

ARVSÕNA: Põhiarvsõnade käänamine. Järgarvsõnade käänamine; hulga määr

ABISÕNAD: Eessõnad, mida kasutatakse родительный käändega. Eessõnade к ja по kasutamine. Eessõnad, mida kasutatakse творительный käändega. Eessõnad, mida kasutatakse предложный käändega. Alistavad sidesõnad: что, чтобы, потому что, если, когда, где, как, который.

LAUSE STRUKTUUR: Lauselaiendid: määrus ja täiend. Aluseta lihtlaused: nt Что ты делаешь? - Сижу и пишу письмо. Õeldistäide (omadussõna lühi- ja pikk vorm, possessiivsed asesõnad). Täiendi ühildumine põhisõnaga soos, arvus ja käändes (ainsus), arvus ja käändes (mitmus).

3.3 Õpitulemused

3.3.1 Suuline tekstiloome (rääkimine)

B 1 tase

- oskab esitada võrdlemisi ladusaid, kuid üldsõnalisi kirjeldusi oma huvivaldkonna teemade piires, väljendades mõtteid lihtsate lausete järjendina
- oskab kirjeldada unistusi, soove
- oskab vahendada raamatu või filmi sisu ja kirjeldada oma muljeid
- oskab lühidalt põhjendada ning selgitada arvamusi, kavatsusi ja toiminguid
- oskab esitada lühikesi ettevalmistatud teateid igapäevases tööolukorras.

- oskab vastata esinemisjärgsetele küsimustele, mõnikord võib paluda küsimust korrata.

3.3.2 Kirjalik tekstiloome (kirjutamine)

B 1 tase

- oskab kirjutada tavaliselt teemal lihtsamaid seostatud tekste, ühendades lühemaid lauseid lihtsa järjendina
- oskab kirjalikult vahendada kogemusi, kirjeldada tundeid ja reaktsioone lihtsa seotud tekstina
- oskab kirjutada lühikesi lihtsamaid kirjatöid endale huvipakkuval teemal
- oskab läbi mõelda, kuidas asja tuuma jm olulist sõnastada, lihtsustades vajaduse korral sõnumit
- oskab objekte kirjeldada tunnuste kaudu, kui vajalik sõna ei meenu
- oskab katkenud vestlust uuesti alustada, kasutades teistsugust taktikat
- oskab parandada valesti kasutatud ajavorme jm keelendeid, kui vestluspartner sellele tähelepanu juhib

3.3.3 Kuulamistoiming (kuulamine)

B 1 tase

- mõistab lihtsas sõnastuses faktiteavet igapäevaelu ja tööga seotud teemadel.
- suudab üldiselt jälgida pikema mõttevahetuse põhipunkte eeldusel, et kõneldakse üldkeeles ja hääldus on selges
- uudab jälgida loengut vm esinemist oma valdkonnas, kui teema on tuttav, sõnastus lihtne ja jutu ülesehitus selge
- mõistab lihtsa salvestatud ja ringhäälingus leviva materjali sisu, kui teema pakub huvi, kõne on selge ja jutt üldkeelne

3.3.4 Lugemistegevus (lugemine)

B 1 tase

- loeb lihtsat faktiteavet rahuldava arusaamisega, kui teema kuulub tema huvivaldkonda
- mõistab sündmusi, tundeid ja soove kirjeldavaid isiklike kirju määral mis lubab pidada regulaarset kirjavahetust
- oskab leida ja mõista asjakohast teavet igapäevatekstides
- mõistab käsitletava teema arutluskäiku, kuid ei pruugi aru saada üksikasjadest
- mõistab seadmete selgeid lihtsaid kasutusjuhendeid

3.3.5 Audiovisuaalne tegevus

B 1 tase

- Mõistab suurt osa telesaadetest, kui teema pakub huvi ning räägitakse suhteliselt aeglaselt ja selgelt

3.3.6 Vastuvõtustrateegiad

B 1 tase

- suudab kontekstis mõista tundmatuid sõnu, kui teema kuulub tema huvivaldkonda

3.3.7 Suuline suhtlus

B 1 tase

- oskab avaldada arvamust, anda ja küsida infot igapäevaelu ja isiklike asjade kohta

- saab hästi hakkama vestlusega, kui see puudutab tema tööasju ja huvialasid
- oskab vahetada, üle küsida ja hinnata infot; tuleb toime vähem tuttavas olukorras ja oskab selgitada, milles seisneb probleem
- suudab igapäevasuhtluses jälgida selgelt artikuleeritud kõnet, mõningaid sõnu või fraase võib siiski paluda korrata
- oskab väljendada üllatust, rõõmu, kurbust, huvi ja ükskõiksust; oskab sellistele emotsioonidele reageerida
- oskab avaldada arvamust mõnel abstraktsel või kultuuriteemal. Oskab selgitada milles seisneb probleem
- saab hästi hakkama oma vaatekoha selgitamisega kuid väitlemisega on raskusi
- on võimeline jälgima, mida räägitakse. Oskab teiste öeldut osaliselt korrata, et kindlustada vastastikust mõistmist
- oskab küsida ja järgida üksikasjalikke juhtnõure
- oskab ettevalmistatud küsimuste toel teha lihtsat intervjuud. Suudab esitada mõne ettevalmistamata küsimuse

3.3.8 Kirjalik suhtlus

B1 tase

- oskab kirjutada isiklikke kirju ja teateid, küsides lihtsat hädavajalikku teavet või edastades seda teistele

3.3.9 Interaktiivsed strateegiad

B 1 tase

- oskab alustada, jätkata ja lõpetada lihtsat silmast silma vestlust kui kõneaine on talle tuttav või huvipakkuv
- oskab kasutada põhisõnavara ja – strateegiaid, et vestlust või diskussiooni ülal hoida

3.3.10 Tekstid

B 1 tase

- oskab loengumärkmeid teha võtmesõnade kujul, kui tegemist on tuttava teemaga ning tekst esitatakse lihtsas sõnastuses ja selge hääldusega
- oskab kokku panna eri allikatest pärineva info ja teha sellest teistele kokkuvõtte. Oskab lühikesi lihtsas keeles tekste oma sõnadega kirja panna, kasutades originaalteksti sõnu ja järgida selle kulgu.

3.3.11 Suhtluspädevus

B 1 tase

- oskab keelt piisavalt, et väljendada igapäevateemadel; sõnavara on piisav
- valdab põhisõnavara, kuid teeb märkimisväärseid vigu, kui on vaja väljendada keerukat mõtet või kui olukord on võõras
- kasutab tuttavas olukorras grammatiliselt üsna õiget keelt, ehkki emakeele mõju on märgatav. Tuleb ette vigu, kuid need ei taksita mõistmist
- hääldus on selge ja arusaadav kuid aegajalt on märgata võõrast aktsenti ja hääldusvigu
- kirjutamine ja kirjavahemärgistus ja teksti paigutus on sedavõrd korrektne, et ei sega jälgimist
- oskab sõnastada mitmesuguseid vajadusi, kasutades sagedasi väljendeid ja neutraalset keelt. Tunneb peamisi viisakusnõudeid, oskab neid täita. On teadlik

kultuurierinevustest, oskab suhestada oma ja võõrast kultuuri ning tähele panna olulisemaid erinevusi kommetes, hoiakutes, väärtushinnangutes ja uskumustes.

- oskab alustada, jätkata ja lõpetada silmast silma vestlust, kui kõneaine on tuttav või huvipakkuv
- oskab jutustada ja kirjeldada, väljendades mõtteid lihtsate lausete järjendina
- oskab arusaadavalt väljenduda, kuigi pikema kõnelõigu korral teeb sageli pause, et otsida sobivaid sõnu ja grammatilisi vorme sõnastuse korrigeerimiseks

LISA 4 10.KLASS AINEKAVA SAKSA KEEL (A1) **(2 kursust, 70 tundi õppeaastas)**

4.1 Õppetegevused

Gümnaasiumis arendatakse kõiki osaoskusi võrdselt, rõhuasetused võivad kursuseti olla erinevad. Õpitavat keelt kasutatakse aktiivselt nii tunnis kui ka väljaspool tundi (nt kirjasõbrad, õppereisid, õpilasvahetused ja kohtumised õpitavat keelt emakeelena kõnelejatega). Õpilane loeb autentseid ilukirjandus-, teabe-, tarbe- ja meediatekste. Kasutatakse mitmekesiseid ülesandeid, mis eeldavad loovat lähenemist. Keeletasemele vastava sõnavara omandamiseks ning keerukamate keelekonstruktsioonide kasutamiseks ja kinnistamiseks kasutab õpetaja ülesandeid, kus õpilane saab rakendada suhtlemisoskust, kasutades erinevaid keeleregistreid (nt suhtlemine ametiasutuses, tööintervjuul, olmesfääris). Õpetaja suunab õpilasi kõrvutama ja analüüsima erinevate keelte sarnasusi ja erinevusi, nägema keeltevahelisi seoseid ning jälgima oma keelekasutust. Õpetaja planeerib koos õpilasega tööd, et saavutada eesmärgiks seatud keeleoskustase. Iseseisvate tööharjumuste kõrval kinnistuvad paaris- ja meeskonnatöö oskused.

Õppetegevuseks sobivad näiteks:

- 1) meedia- ja autentsete audiovisuaalsete materjalide kasutamine;
- 2) iseseisev lugemine ning kuulamine;
- 3) tarbekirjade koostamine (nt CV, seletuskiri, avaldus, kaebus);
- 4) loovtööd (nt kirjand, essee, artikkel, retsensioon, kokkuvõtte, luuletus, tõlge, blogi);
- 5) referaatide ja/või uurimistöde koostamine ning esitlemine;
- 6) argumenteerimisoskuse arendamine (nt väitlus, vaidlus);
- 7) rolli- ja suhtlusmängud;
- 8) projektitööd (nt filmide tegemine, teatritükkide etendamine, veebilehtede koostamine);
- 9) info otsimine erinevatest võõrkeelsetest teatmeallikatest (nt sõnaraamatud, Internet).

4.2 Õppesisu kursustena

Kõnearendus-, lugemis-, kuulamis- ja kirjutamisteemad.

MINA JA INIMESED MINU ÜMBER. Esimesed kontaktid. (Nimi, vanus, sünniaeg, elukoht-aadress, postii indeks, telefoninumber, päritolu, elukutse, isikute võrdlemine, arvamuse avaldamine, sallivus ja eelarvamused.)

MINU PEREKOND. Perekond ja isiklikud suhted. (Pereliikmed, peresuhted, abielu, kodu ja kasvatus, vanadusega kaasnevad probleemid.)

IGAPÄEVANE ELU JA VABA AEG. Vaba aeg ja selle veetmise viisid.

Argipäev. Tervis. (Argipäeva tööd ja tegemised, päeva kirjeldus, võimalikud vaba aja veetmise tegevused.)

SÖÖGID JA SÖÖGIKORRAD. Söömine ja joomine. (Kodus ja väljaspool kodu, lauakombed, toiduained, toiduainete ostmine, hindades orienteerumine.)

EESTI (Pühad)

SAKSAMAA (Pealinn, pühad)

Keeleteadmised A1

- **NIMISÕNAD.** Nimisõnade grammatiline sugu. Ainsus ja mitmus, mitmuse moodustamine. Nimisõnade käänamine.

- **ARTIKKEL.** Umbmäärane ja määrav artikkel, nullartikkel. Artikli kasutamine üldjuhul. Artikli käänamine (Nominativ, Dativ, Akkusativ).

- **OMADUSSÕNAD.** Käänamine umbmäärase ja nullartikliga.
- **ARVSÕNAD JA MÕÕTÜHIKUD.** Põhi- ja järgarvud. Kellaeg, kuupäev, aasta. Pikkus, kaugus, kaal.
- **ASESÕNAD.** Isikulised asesõnad, kasutamine. Omastavad asesõnad (mein, dein, sein, ihr, unser, euer, ihr (3.p.pl.)), nende kasutamine ja käänamine (Nominativ, Akkusativ). Umbmäärane asesõna kein. Küsivad asesõnad (wer, was, welcher, für einer)
- **TEGUSÕNAD.** Põhitegusõnad, abitegusõnad (haben, sein) ja nende pööramine olevikus. Modaaltegusõnad (können, müssen, wollen, dürfen, mögen, sollen), nende põhitähendused ja kasutamine infinitiiviga. Tegusõnad lahutatavate ja lahutamata eesliidetega. Eitus sõnadega nicht ja kein. Tegusõnade rektsioon.
- **MÄÄRSÕNAD.** Tähtsamad kohta, aega, viisi, hulka, põhjuslikke seoseid väljendavad mäarsõnad.
- **EESSÕNAD.** Eessõnad daativi ja akusatiiviga (auf, in, aus, bei, mit, für)
- **SIDESÕNAD:** und, aber, oder, denn.
- **LAUSEÕPETUS.** Lihtlause. Jaatavad, eitavad ja küsilauseid. Lauseliikmed. Öeldise koht jutustavas lauses.
- **SÕNATULETUS.** Liitsõnade moodustamine. Ees- ja järelliited. Tegusõnade lahutamatud ja lahutatavad eesliited. Tähtsamad nimi- ja omadussõnade eesja järelliited (prefiksid ja sufiksid). Arvsõnade tuletusliited.
- **TÄHESTIK.**
- **ÕIGEKIRI.** Suur ja väike algustäht: nimisõnade kirjutamine. Punkt, küsi- ja hüüumärk lause lõpus; punkt järgarvudega. Koma loetelus ja lihtlause.

4.3 Õpitulemused

4.3.1 Suuline tekstiloome (rääkimine)

A 1 tase

- oskab esitada võrdlemisi ladusaid, kuid üldsõnalisi kirjeldusi oma huvivaldkonna teemade piires, väljendades mõtteid lihtsate lausete järjendina
- oskab kirjeldada unistusi, soove
- oskab tutvustada ennast ja oma kaaslast, rääkida oma perest, igapäevastest tegemistest, oskab tervitada, hüvasti jätta, õnne soovida, kellaega, kuupäeva ja vanust öelda ning küsida
- oskab vahendada lühidalt raamatu või filmi sisu ja kirjeldada oma muljeid
- oskab lühidalt põhjendada ning selgitada arvamusi, kavatsusi ja toiminguid
- oskab esitada lühikesi ettevalmistatud teateid igapäevases tööolukorras.

- oskab vastata esinemisjärgetele küsimustele, mõnikord võib paluda küsimust korrata.

4.3.2 Kirjalik tekstiloome (kirjutamine)

A 1 tase

- oskab kirjutada tuttavalt teemal lihtsamaid seostatud tekste, ühendades lühemaid lauseid lihtsa järjendina
- oskab kirjalikult vahendada kogemusi, kirjeldada tundeid ja reaktsioone lihtsa seotud tekstina
- oskab objekte kirjeldada tunnuste kaudu, kui vajalik sõna ei meenu
- oskab katkenud vestlust uuesti alustada, kasutades teistsugust taktikat
- oskab parandada valesti kasutatud ajavorme jm keelendeid, kui vestluspartner sellele tähelepanu juhib
- oskab kirjutada lühikest ennasttutvustavat kirja, õnnitluskaarti, küllakutset.
- oskab täita ankeeti, lünkteksti, lõpetada lauseid ja fraase.

4.3.3 Kuulamistoiming (kuulamine)

A 1 tase

- mõistab lihtsas sõnastuses faktiteavet igapäevaelu ja tööga seotud teemadel.
- suudab üldiselt jälgida pikema mõttevahetuse põhipunkte eeldusel, et kõneldakse üldkeeles ja hääldus on selges
- mõistab lihtsa salvestatud ja ringhäälingus leviva materjali sisu, kui teema pakub huvi, kõne on selge ja jutt üldkeelne
- oskab leida kuulamistekstist vajalikku infot, vastamaks küsimustele ja täitmaks lünktekste

4.3.4 Lugemistegevus (lugemine)

A 1 tase

- loeb lihtsat faktiteavet rahuldava arusaamisega, kui teema kuulub tema huvivaldkonda
- oskab leida ja mõista asjakohast teavet igapäevatekstides
- mõistab käsitletava teema arutluskäiku, kuid ei pruugi aru saada üksikasjadest
- mõistab seadmete selgeid lihtsaid kasutusjuhendeid
- oskab õige intonatsiooni, rütmi ja rõhuga lugeda erinevaid tekstivorme, oskab kasutada sõnaraamatut ja täita teksti kohta koostatud harjutusi.

4.3.5 Audiovisuaalne tegevus

A 1 tase

- mõistab suurt osa telesaadetest, kui teema pakub huvi ning räägitakse suhteliselt aeglaselt ja selgelt

4.3.6 Vastuvõtustrateegiad

A 1 tase

- suudab kontekstis mõista tundmatuid sõnu, kui teema kuulub tema huvivaldkonda

4.3.7 Suuline suhtlus

A 1 tase

- oskab avaldada arvamust, anda ja küsida infot igapäevaelu ja isiklike asjade kohta
- saab hästi hakkama vestlusega, kui see puudutab tema huvialasid
- oskab tuleb toime vähem tuttavas olukorras

- suudab igapäevasuhtluses jälgida selgelt artikuleeritud kõnet, mõningaid sõnu või fraase võib siiski paluda korrata
- oskab väljendada üllatust, rõõmu, kurbust, huvi ja ükskõiksust; oskab sellistele emotsioonidele reageerida
- oskab avaldada arvamust mõnel abstraktsel või kultuuriteemal
- saab hästi hakkama oma vaatekoha selgitamisega
- on võimeline jälgima, mida räägitakse. Oskab teiste öeldut osaliselt korrata, et kindlustada vastastikust mõistmist
- oskab küsida ja järgida üksikasjalikke juhtnööre
- oskab ettevalmistatud küsimuste toel teha lihtsat intervjuud.

4.3.8 Kirjalik suhtlus

A1 tase

- oskab kirjutada isiklikke kirju ja teateid, küsides lihtsat hädavajalikku teavet või edastades seda teistele

4.3.9 Interaktiivsed strateegiad

A 1 tase

- oskab alustada, jätkata ja lõpetada lihtsat silmast silma vestlust kui kõneaine on talle tuttav või huvipakkuv
- oskab kasutada põhisõnavara ja – strateegiaid, et vestlust ülal hoida

4.3.10 Tekstid

A 1 tase

- oskab kokku panna eri allikatest pärineva info ja teha sellest teistele kokkuvõtte. Oskab lühikesi lihtsas keeles tekste oma sõnadega kirja panna, kasutades originaalteksti sõnu ja järgida selle kulgu.

4.3.11 Suhtluspädevus

A 1 tase

- oskab keelt piisavalt, et väljendada igapäevateemadel; sõnavara on piisav
- valdab põhisõnavara, kuid teeb märkimisväärseid vigu, kui on vaja väljendada keerukat mõtet või kui olukord on võõras
- kasutab tuttavas olukorras grammatiliselt üsna õiget keelt, ehkki emakeele mõju on märgatav. Tuleb ette vigu, kuid need ei taksi mõistmist
- hääldus on selge ja arusaadav kuid aegajalt on märgata võõrast aktsenti ja hääldusvigu
- kirjutamine ja kirjavahemärgistus ja teksti paigutus on sedavõrd korrektne, et ei sega jälgimist
- oskab sõnastada mitmesuguseid vajadusi, kasutades sagedasi väljendeid ja neutraalset keelt. Tunneb peamisi viisakusnõudeid, oskab neid täita. On teadlik kultuurierinevustest, oskab suhestada oma ja võõrast kultuuri ning tähele panna olulisemaid erinevusi kommetes, hoiakutes, väärtushinnangutes ja uskumustes.
- oskab alustada, jätkata ja lõpetada silmast silma vestlust, kui kõneaine on tuttav või huvipakkuv
- oskab jutustada ja kirjeldada, väljendades mõtteid lihtsate lausete järjendina
- oskab arusaadavalt väljendada, kuigi pikema kõnelõigu korral teeb sageli pause, et otsida sobivaid sõnu ja grammatilisi vorme sõnastuse korrigeerimiseks